

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, május 11-én.

130. szám.

A görbe torony.

A bősörményi görög-katolikusok templomát emelték az Urnak, de a templomnak egy kis baja esett. Meggörcsült a tornya. A hatóság ennél fogva sokáig ellenezte a templom fölszentelését. Majdnem három esztendeig. A pallérok ezalatt két irányban is munkálkodtak, a tornyon és a hatóságnál. S ha a tornyot nem is tudták kiegyenesíteni, de a hatóságot meg tudták hajlítani. Így aztán, ahogy ma az újságokban olvasható, a munkácsi püspök vasárnap végre fölszentelhette a bősörményi templomot, a görbe tornyával egyetemben.

A fölszentelés ünnepe során a püspök nyilatkozott a magyar liturgia kérdéséről is. Talán mert ez most a görög-katolikusok legbelsőbb óhajta; vagy talán mert ez is amolyan görbe torony a magyarországi görög-katolikus egyházon. Körülbelül száz esztendő óta vajudik ugyanis és bár Róma hajthatatlanul áll az ortodox liturgia fentartása mellett, mindenki tudja Magyarországon, hogy akárhány községben ma is magyarul miséznek már a görög-katolikusok. Pedig amikor ez publikus lett, Róma nagyon erőlesen tiltakozott. Am a görög-katolikus hívek nem tudták egyszerűen sutra dobni az ő régi óhajtaikat és titokban gyakorolták a magyar liturgiát — noha Róma szerint ez a görbe torony veszélyezteteti az egyházat. Sőt hova-tovább azzal is fenyegetőztek a magyarországi görög-katolikusok, hogy elszakadnak az anyaszentegyházról, ha a magyar liturgiát tőlük megtagadják.

Erre mondotta aztán vasárnap a munkácsi püspök, hogy a pápa nem zárkózik el a jogos kívánalmak elől, de bizonyos előkészületekre van szükség. Mert (mondotta tovább a püspök ő nagyméltósága) a fa sem hozza meg mindjárt a gyümölcsöket, hanem előbb rügyedzik, lombokat hajt és virágba borul. S a püspök urnak igaza van, kivált a fára nézve. De tovább aztán nem. Mert a magyar liturgia fája már legalább is száz esztendő és ennyi idő alatt köztudomás szerint még az aloe is kivirágzik. Az előkészületekre, gondolják a magyarországi görög-katolikusok, már körülbelül elég volt az idő és most már a gyümölcs korszaka is elérkezhetnék. Gyümölcsnek pedig kissé satnya volna az, amit a kiszivárgott hírek szerint Róma csakugyan hajlandó volna megengedni. A magyar egyházi éneket. Emnyivel a magyarországi hívek nem akarják beérni és a munkácsi püspöknek a fáról vett hasonlata aligha fogja őket megnyugtani.

A helyzet már ma is kényes. Róma mereven ragaszkodik az ő-szláv liturgia fentartásához, viszont a magyarországi görög-katolikus egyháznak éppen a leggazdagabb községei a tilalom dacára is magyarul miséznek. S az egyházi hatóság kénytelen a két faktummal számolni s a kenyértörést mégis elkerülni. Nem könnyebb a magyar kormány helyzete sem. Mert egyfelől tartóztatja az erősebb fellépéstől a római-katolikus egyház érthető aggodalma, másrészt viszont nem érezheti kellemes tisztnek, hogy egy magyarosodni kívánó egyház

óhajtaának útját szegje. S éppen ez a nehézség késlelteti a megoldást, amelyet pedig már a békeesség szempontjából sem szabad sokáig elodáznia. A parlamentben is felhangzott már a sürgetés szava s ha igaz volna, hogy Róma inkább el tudná nézni a magyarországi százezer görög-katolikus elszakadását, mint a magyar liturgia behozatalát, a magyar kormány meg éppen könnyen nyugodhatnék bele. Mert Róma eltaszithat magától százezer embert, aki magyar misét akar hallgatni, de a magyar kormány nem teheti. Neki nem szabad százezer magyar óhajtaával olyan könnyen e-bánni.

Szivesen elhiszük tehát a munkácsi püspöknek, hogy az erőszaknál és a kiabálásnál többet ér a lassu, de czéltudatos együttműködés, — kivált, ha komolyan biztosít róla, hogy így rövidesen sikert lehet aratni. Nem szabad ugyanis a magyarországi görög-katolikusokról föltenni, hogy akik száz esztendeig győzték béketűrőssel, most ezt a kis időt se akarnák kivárni. De akkor mutatkozzék is valami nyoma annak a lassu és czéltudatos munkának, mely a munkácsi püspök biztosítása szerint rövidesen elvisz a sikerhez. Mert szívükben a szakadásra is eltökélve, nagyon sokáig még sem lehet a görög-katolikusokat szavakkal tartani. Észükbe talán jutni a bősörményi görbe torony. Ez is száka volt a hatóság szemében s bár a templom készen volt, a hívek nem jártak bele imádkozni. Hadd jöjjön előbb rendbe a torony dolga, ha

Északsarki utam.

— Irta és fölvasta Nansen Fridtjov. —

Az ember ellenállhatatlan vágyat érez a földnek minden részét fölkeresni. A leghozzáférhetetlenebb vidéke eddig az északi sark volt, ahol hó, jégzátanyok és dermedt hidegség állja az ember útját. Különböző helyeken és különféle módon igyekeztek bejutni a természetől tilosnak mondott területre; a hajókat azonban visszaverte az örökké zajló jég, a gyalogjárót pedig elpusztítással fenyegette az ingatag, megbizhatatlan talaj, a jég, mely egyik helyen toronymagasságban emelkedik az ég felé, más helyen pedig olyan vékony, hogy egy gyermek sulya alatt is beszakad.

A norvég sarkexpedíció egészen más uton indult el, mivel többféle okból bizonyosra vettem, hogy folytonos áramlat járja végig különösen azt a tájat, amelyet mi átkutatni kívánunk s hogy ez az áramlat a jeget a siberiai tengertől északra, a Ferencz József-földön és a Spitzbergákon át, a Spitzbergák és a Grönland közt levő tengerbe sodorja. Az az eszmém támadt, hogy ezt a körülményt és az itt működő természeti erőket ki lehetne használni a sarkvidék kikutatására. Olyan hajón, amely elég erős arra, hogy a jég nyomásának ellentálljon, az áramlattól hajtva könnyen be lehetne járni az egész északi sarkot.

Az expedíció számára épült hajó a Fram volt, amelyen 1893. június 24-én szálltam tizenhárom tagból álló expedíciómmal

tengerre. Az ázsiai part mentén az új-szibériai szigetekhez igyekeztünk, hogy aztán északra hatoljunk be az ismeretlen jégvidékekbe. Az új-szibériai szigetek északnyugati oldalán nyílt vizet találtunk, amit vártunk is. Csak az északi szélesség 78-ik fokán tudtunk átjutni a jég s kényszerített bennünket, hogy hatalmába adjuk magunkat, ami különben is szándékunk volt. A jég csakhamar egészen körülvevett bennünket és együtt usztunk vele három álló esztendeig.

Olyan vig életet éltünk mi azalatt, amilyent csak lehet azon a tájon. Eleségünk bőven volt, hajónk erős és meleg, villamos fényvel megvilágítva. Foglalkozásunk is volt elegendő. Megfigyelések és egyéb munkák, azonkívül pedig pihenő óráinkra könyv, kártya és zene. Vidám társaság uszált esztendőig a zord vidékeken, hatalmas jégtömbökkel. Kijutott részünk az ijedségből és a retentő hidegből is, ez azonban nem bántott bennünket, mert a Fram erős volt és meleg. A jég irgalmatlanul szorongatta hajónk bordáit, a hajó azonban föl se vette a durva támadásokat, mi is inkább élvezettel és csodálkozással mint félelemmel néztük a jég és hajónk viaskodását.

Az élet azonban nemsokára egyhangú kezdett lenni. Hiába volt olyan sok dolgunk és szórakozásunk, a nyár rettenetesen unalmas volt. A hosszú ideig tartó fehérség és világosság roppantul kifárasztott bennünket, mert nem volt semerre egy sötétebb pont, amelyen a szem megpihenhetett volna. Mikor aztán le-

aldozott a sarkvidék izzó fényességű napja és beköszöntött a hosszú, hosszú éjszaka, akkor megjött a mi élvezetes időnk ezernyi szépségével.

Csodálatos holdfényes éjszakák! A hold fénye tündériesen sugárzik vissza a jéghegyekről és fény-gyűrűk, apró holdak, udvarral övezve, uszálnak az égen. De még ezeknél is sokkal szebb az északi fény és alig mult el olyan nap vagy éjszaka, amelyen legalább nyomát ne láttuk volna. Gyakran úgy látszott, mintha az egész mennyboltozat lángba borult volna. Ilyenkor ég és lobog minden; egyik fénycsík a másik után siklik végig az égen, folyton alakot változtatva, csodásnál csodásabb alakra válva. Egyszerre, mintha vihar vonulna végig az égboltozaton: a fénycsíkokból apró sugarak szökkennek föl egymásután és egy sötét középpont felé törnek: ez a corona. A tünemény ekkor tetőpontját érte el. Ugy látszik, mintha az Istenek alkonya közelednék; egyszerre aztán elcsöndesül minden s a hold nyugodtan folytatja útját.

Megvallom, mióta visszatértem ebbe a forrongó, nyugtalan életbe, sokszor vágyódtam vissza a sarki éjszaka mélységébe, titokzatos, csöndjébe. Ott semmi se háborított gondolatomban; csupa szépség és nyugodtság minden. Ott nincsenek levelek, nincsenek újságpapírok.

Az 1894. esztendőben éppen új napjára, elértük a legmagasabb fokot, amelyet előttünk még ember soha el nem ért (83° 24'). Itt kellett a Framnak a legerősebb próbát kiállnia

lehet. Egyszer aztán mégis csak bementek a templomba, pedig a torony még akkor is görbe volt.

S a magyar liturgiára is rátérhetnek, habár Róma azt hinné, hogy ez amolyan görbe torony az egyházon. Mert elég sokáig vártak s lett volna idő, hogy rendezzék, akikre tartozik...

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése van.

Haditengerészetünk állása. Most, amikor a haditengerészet van az előtérben, érdekesnek találjuk, hogy haditengerészetünk állását a közös költségvetés adatai alapján bemutassuk. Ez a tengerészet státusza:

I. A flotta hajói:

	Tonna helyterjedelm	Jelzet létsz	Letartás hajókva
5 tornyos csatahajó	28.580	31.000	2.243
6 kazamata hajó	31.040	22.500	3.048
4 torpedó koshajó	19.300	28.400	1.415
9 torpedóhajó	13.005	25.000	1.228
7 torpedójármű	3.140	23.800	529
6 sik tengertjáró torpedónaszád	241	3.200	42
24 sik tengertjáró I. oszt. torpedónaszád	1.908	22.050	384
31 sik tengertjáró II. oszt. torpedónaszád	1.558	19.000	400
8 sik tengertjáró III. oszt. torpedónaszád	196	2.187	80
3 vonathajó	5.490	4.700	383
4 monitor	1.516	3.900	282
1 óráraai naszád	30	200	11
1 fregat	3.430	2.600	498
5 korvet	8.800	5.850	1.359
4 ágyúnaszád	2.580	1.850	491
4 kerékgőzös	3.560	3.800	374
1 kazamata hajó	5.800	3.200	—
9 mindenes hajó	1.960	2.755	220
5 iskolahajó	12.010	6.200	1.679
8 hulk	11.410	—	186
Összesen 145 hajó	155.550	212.192	14.842

Ami a hajóknak fegyverekkel való felszerelését illeti, azok 8.574 puskával, 2.110 forgópisztollyal, 225 hátultöltő vértágyuval, 16 öntött vaságyuval, 107 bronzágyuval, 64 golyószórával és 447 gyorstüzű ágyuval vannak felszerelve. A hajók összesen 131.500 tonna szenet fogyasztanak évenként, 1.709.500 forint értékben.

a jég nyomásától: köröskörül tíz méter vastagságu jégpáncél borította. Ezen a jégbástyán néha olyan hatalmas jégtömbök vonultak el, hogy sokszor azt hittük: izre-porrá zuzzák a hajónkat s vele magunkat is. Mikor a nyomás legerősebb volt, a Fram borzasztóan recsegett, ropogott, mintha a végét járná. Egyszerre aztán szétnyíltak a jégbástyák és a Fram szabad volt. Még csak egy szilánkot sem vesztett.

A következő év kezdetén már tisztában voltunk vele, hogy a Fram helyes uton halad. En azt hittem, hogy a Fram utirányán tul eső tengert is átkutathatjuk, ha kutyáktól vont szánonok átvonulunk a jégen. Ennek a fiók-expedíciónak azonban nagy akadály állta útját, az ugyanis, hogy a Fram folyton uton volt és a szánek utasai nem akadhattak volna rá. Ezt az expedíciót tehát úgy kellett főszerelni, hogy a maga erejéből is vissza tudjon térni. Mivel ez az ut rendkívül veszedelmes volt, másra nem bízhattam. Magam indultam hát el, mellém vevén Johansen hadnagyot, aki kísérőmnek ajánlkozott.

Szándékom volt mindenekelőtt északra előrenyomulni, a kikutatandó tengert lehetőleg a sark irányában elérni, aztán a Ferenc József-földön át a Spitzbergakra menni. Két meghiusult kísérlet után 1895. márczius 14-én indultunk el huszonnyolcz kutyával, három jól megterhelt erős szánnal és két hosszú keskeny, fókabőrrel bevont csónakkal északra. A kutyáknak harmincz, magunknak száz napra való élelmet vittünk el. Kezdetben jól ment

A delegációk. A magyar delegáció tagjai holnap délben fél 12 órákor gyűlnek össze a főrendihalban és onnan a budai királyi várakba indulnak, ahol a király fogadja őket. A hadügyi albizottság pénteken délelőtt fél 11 órákor megkezdé tanácskozásait. — Az osztrák delegáció ellenzéki német-párti tagjai ma délben báró Chlumecsky delegatus meghívására az urakháza alkotmánypártjának delegátusaival tanácskoztak. A tanácskozás célja az volt, hogy a delegáció tanácskozásain az egyöntetű eljárást egyengessék.

Az obudai választás. A főváros III. kerületében egyre élénkibb a választási mozgalom. A két párt, Vészi József pártja és Országh Sándor hívei ugyancsak erősen küzd a győzelemért. A képviselőválasztás vezetésére alakított szavazatszéd küldöttségek tagjai ma délelőtt 11 órákor tették le az esküt Halmos János polgármester előtt. — Ma esküdtek föl az országgyűlési képviselők választására jogosítottak összeíró küldöttségének tagjai közül azok, akik multkor az esküteiről elmaradtak.

Veszprémmegye új főispánja. Lapunk legutóbbi számban már hírt adtunk arról, hogy a király dr. Fenyvessy Ferencz országgyűlési képviselőt Veszprémmegye főispánjává nevezte ki. A kinevezésre vonatkozó királyi kéziratot ma közli a hivatalos lap.

A hitelszövetkezetek.

(Az országgyűlésből.)

Négy hosszú beszéd — négy különböző pártállású szónok nyilatkozata a hitelszövetkezeti javaslatról s mindannyi abban hegyeződött ki, hogy a kormányjavaslat általánosságban elfogadható, de részleteiben módosításra szorul. Ezzel szolgált a mai ülés. A négy szónok Komjáthy Béla, Miklós Ödön, Biró Lajos és Meltz Oszkár volt. Teljes figyelemmel csak a két elsőt hallgatták, míg a többi szónok a kifáradt Ház közönyével viaskodott. Pedig éppen ezek hangoztatták leginkább, hogy a javaslat megint ki fogja terjeszteni a kormány hatalmát; s ez a vád máskor nagyon halás közönségre szokott találni. De ezuttal a Ház kivételesen a hitelszövetkezetek iránt akar érdeklődni és a szokásos, utszéli vádak emlegetését egyszerűen meg sem hallja. Ebben a vitában tehát a száraz, a szakszerű beszédek a hálásabbak s úgy látszik, jut is még belőlük, mert a fekete tábla minden pártból ígér még néhány kemolyabb szónokot.

Az ülés végén egyébként Perczel Dezső belügyminiszter válaszolt Visontai interpellációjára a villamos vasuti balesetek dolgában.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső bemutatja több község feliratát a földesadó behozatala s a földadó leszállítása tárgyában. A jelenlevő néppárti képviselők a feliratok bemutatását éljenzéssel fogadják.

Aztán következik a napirend: az ipari és gazdasági hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A vita folytatása.

Komjáthy Béla elismeri, hogy szükséges az alsóbb néprétegen, mely voltaképp az állam zömét teszi, olcsó hitel útján segíteni; s ezért ő is és mindazok, kik ennek a népnek ügyét szívükön viselik, örömmel fogadják a hírt, hogy a kormány szövetkezeti javaslatot terjeszt be. Röviden összegezni akarja azokat a követelményeket, melyeknek megvalósítását a jelen javaslatnak kellene keresztülvinnie. Első és legfontosabb követelmény az olcsó hitel. Nos, ez a javaslat, mint azt ő tüzetes tanulmányozás folytán konstatálhatja, nem fog olcsó hitelt adni tudni, sem a gazdának, sem a kisiparosnak. Másik követelmény a hitelképesség emelése. A kisgazdának ma nincs hitele; kölcsönhöz csupán közvetítők útján vagy mellékes költségek és közbenjárás díjak levonásával juthat. A hitelszövetkezeteknél azonban a hitel bázisa a becsületesség, a szorgalom és takarékoság kell, hogy legyen. Csakis hathatós támogatással vagyunk képesek olyan szövetkezeteket állítani, melyek feladatuknak megfelelőhosszenek. Ezt a hathatós támogatást ő ebben a javaslatban nem látja. Vagyis inkább a támogatás, azaz hogy állami beavatkozás nagyon is hathatós ott, ahol arra semmi szükség, tudniillik a leendő hitelszövetkezetek útján az egész országnak korteszéleokra tervezett behálózása dolgában, míg csaknem semmi ott, hol kívánatos volna. A javaslatot Barta Ödön határozati javaslatával általánosságban elfogadja. (Zajos helyeslés balfelől.)

Miklós Ödön foglalkozik Németország hitelszövetkezeteivel, statisztikai adatokat sorol fel, melyekkel azt bizonyítja, hogy Németország központi hitelszövetkezetei 6 millió forinttal kezdtek meg működésüket és ma milliárd márka vagyonnal rendelkeznek. Nem helyes tehát Komjáthynek az a felfogása, hogy a javaslat a csekély anyagi töké következtében nem életképes. Elismerését fejezi ki a kormányának azért, hogy kedvezőtlen anyagi viszonyai dacára ezt a javaslatot megalkotta. Ez a törvény czél szerűségi törvény lesz, mely alkalmazkodik az állam és a nép viszonyaihoz. (Helyeslés jobbfelől.) A javaslatot általánosságban elfogadja s esetleges módosításait a részletekre tartja fenn. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Biró Lajos azt mondja, hogy a szövetkezet legyen a községekben az összetartó elem, a szövet-

minden. A sima jégpálya azonban nemsokára eltűnt s helyette göröngyös, hepe-hupás ut következett meg szakadékok, amelyek vagy egészen nyitva voltak, vagy csak vékony jégréteggel beborítva. Hyen helyen a kutyák megvárták, míg átzipeltük a csónakunkat biztos talajra, aztán tovább húztak bennünket — az újabb akadályig.

Április 7-én az északi szélesség 86. fokát és 14"-ét és a keleti hosszúságnak körülbelül 95. fokát értük el. A jég szilárdságának kikutatása végett hócipőn magánosan indultam el északra és jó darabig mentem előre, de semmi járható utat nem találtam. A legmagasabb pontról, amelyet elértem, szétnéztem. Sehol, egyik irányban sem láttam egyebet, mint magasra tornyosult jégtömegeket. Mint egy megfagyott haragos tenger, olyan volt az egész vidék; amerre a szem elláthatott, szárazföld sehol sem látszott.

Mennyit szenvedtünk mi ezalatt a hidegtől! Keservesen megbántuk, hogy a közeledő tavaszban bizva, bundáinkat a hajón hagytnk. Három hétig 40 fok Celsius. hideg volt s mi borzasztó sokat fáztunk vékony gyapjúruhánkban. Széles időben jégpáncéllá változott ruhánk testünk kipárolgásától, s ez az éles ruha nem egyszer meg is vágta testünket.

Április 8-án irányt változtattunk és dél felé húzódtunk a Ferencz József-föld irányában. Nemsokára megjavult az utunk is és könnyebben haladhattunk célunk felé. Délnyugatnak azonban megint veszedelem várt ránk. Azok a nyitott vizek és a gyöngye jéggel

borított lékek megisméllődtek, még pedig óriási méretekben. A nyitott helyeken átvergődöttünk valahogy csónakjainkkal, a gyöngye jég azonban nem birt el bennünket és a csónakot sem bocsátotta át. Amahhoz gyöngye volt, ehhez erős. Ezenközben aleségünk egyre fogyott. A kutyákból már nem volt semmi és nem tehattunk egyebet, minthogy megöltünk néhányat, hogy a többinek legyen mit ennie. A megmaradtak azonban nem voltak kitartók. A rossz időjárás, kevés pihenés és hiányos táplálkozás végkép elgyöngítette őket és elhullottak.

Végre, július 24-én földet pillantottunk meg. Ujjongva gondoltuk, hogy másnap elérjük már és tizennégy napi keserves, kemény küzdelem után tudtunk csak odajutni. Hány-szor kellett egyik jégtábláról a másikra ugrálnunk, magunk után húzva a csónakot, folytonos félelemben, hogy a vízbe ránt bennünket! Egy kalandunk is volt ezen az uton, amely nagyon komolyan végződhetett volna. Epen át akartunk menni csónakjainkon egy csatornán. En a jég szélére húztam csónakomat, midőn a hátam mögött neszt hallok és Johansen oda-szól hozzám, hogy kapjam föl a puskámat. Hátrafordultam s láttam, hogy Johansen a hátán fekszik és fölötte áll egy jegesmedve. Johansen a torkát markolta a hatalmas állatnak. A puskámért nyúltam, mely a csónakon volt, de a csónak éppen abban a pillanatban a vízbe sülköt. Teljes erőmmel iparkodtam a nehéz alkotmányt a partra húzni. Ekkor Johansen halkán így szólt hozzám:

— Siessen, ha nem akar elkésmi.

kezet legyen a békeség, szeretet, egyetértés és anyagi jólét közös kapcsa és biztosítéka. Nem hiszi, hogy ezt az ideált ez a törvényjavaslat kellőképp szeme előtt tartaná; elmondja aggályait a javaslattal szemközt és első sorban helyteleníti azt a rendelkezést, mely szerint pap nem alakíthat szövetséget, holott első sorban ezekre kellene bízni a vidéki szervezetek vezetését. Az ő ideái egészen mások, mint amelyek a javaslatban akarnak érvényesülni. Miért akar a kormány például a vidéki pénzügyintézetek konkurrencziát csinálni, holott ezeknek egészen más a rendeltetésük? Az állami ellenőrzés helyes, de ne legyen az gyámködés, melyre csupán kiskorúaknak lehet szükségük. Ki biztosít arról, hogy a kormány, mint legnagyobb részvényes, nem a legnagyobb befolyást is fogja-e gyakorolni ebben a szövetségi hálózatban? Ő tehát a javaslatot csak lényeges módosítások esetén fogadja el.

Az elnök az ülést öt percze felfüggeszti.

A szünet után Meltz Oszkár szólal fel s maga is azoknak az álláspontján van, akik azt tartják, hogy ez a javaslat veszedelmes hatalmat ad a kormány kezébe. A kormánynak most is nagy már a hatalmi apparátusa és ha a hitelszövetkezetek révén ráteheti a kezét a hitelre szoruló kis emberre is, ezt politikai tekintetben a legveszedelmesebbnek tartaná. Föltétlenül módosítani kell tehát a javaslaton s ő csak e módosítások reményében szavazza meg általánosságban.

Az elnök ezután a vitát megszakítja és jelenti, hogy holnap az ülés csak délig fog tartani, mert egy órákor a király fogadja a delegációkat.

A száguldó guillotine.

Az ülés végén Perczel Dezső belügyminiszter válaszul Visontai Soma interpellációjára a villamos vasuti elgázolások dolgában s elmondja, hogy 1896-ban a gőz 53, a villamos 79, a lóvasut 52 balesetet okozva, járt a fővárosban; 1897-ben pedig a villamosnak 96 baleset lett a következtése. A sérültek közt könnyen 33, súlyosan 48, halálokozók pedig 15 egyén sérült. Ez sajnálatos, de a balesetek együtt járnak a villamos hálózat fejlődésével. Kocsik, társas- és teherkocsik 355 balesetet okoztak, ezek közt 12 halálesettel járt. A villamos kocsik mérsékelt sebességgel haladnak s a rendőrök éberen működnek. Gyorsaságot jelző készülék azért nincs a villamos kocsin, mert ily készüléket még nem találtak föl; de mentőkészülék van minden kocsin. Ahány baleset volt, mindeniknél megindították a rendőri nyomozatot s kitént, hogy a 48 halálos baleset közül a bíróság csak négy esetben mondott marasztaló ítéletet, harminckét esetben a főljelentést fíreltetta, hét esetben pedig főlvik a vizsgálat. Az elgázoltak özvegyei és árvái segítése nem maradt el. A társulatok kiegyeztek a kárvalottakkal, Kéri a válasz tudomásul vételét.

Visontai Soma és a Ház a választ tudomásul veszi.

Végre sikerült kezembe keríteni a puskámat s mikor még a jégen ülve megfordultam, a medve épen előttem állott. Roppant nagy izgatottságomban csak sörétem löttém a medvére, a sörétek azonban olyan fájdalmasan érintették, hogy fölfordult. Johansennek csak egy gyöngye karmolás esett; az arcán, az is a piszkot szedte le és az én derék utitársam néhány napig járkált azzal a fehér csikkal az arcán.

Augusztus 6-án nyílt vízre értünk és csónakjainkon hol evezéssel, hol vitorlák segítségével közelebbre jutottunk a szárazföldre. Ez körülbelül a 81° 40' északi szélességi és 63 keleti hosszúsági fok volt. A Vhitten-föld, más néven Fehér-föld volt ez, ahol a mesebeli királykisasszonyok laktak. Ez a sivár, jeges föld most oázis volt nekünk. Vigan utazhattunk már tovább és utolsó két kutyánkat is leöltük. A csónakozásnál nem volt rájuk szükségünk.

Augusztus 26-án a 81° 13' északi szélesség és 65 1/2 fok keleti hosszúság alatt megint jégtől voltunk körülveve. Arra, hogy a Spitzbergáig levő hosszú utra elindulhattunk volna, késő volt már, mivel ősz vége felé járt már az idő s ilyenkor már nem lehet ott hajót találni. Elhatároztuk hát, hogy itt maradunk. Leltárt vettünk fel minden ingóságainkról. Volt két puskánk, néhány töltényünk, aztán meg kerítettünk két pár kutyát is. Ez volt minden vagyonunk. Azaz még sem. Egy nagy meg egy kis késünk is volt azonkívül. Medvéket és czethalakat löttünk, hogy húst, zsírt és bőröket szerezzünk. A sátrót azonban nagyon nehezen tudtuk fölépíteni. Kö-

KÜLFÖLD.

A görög választások. Athen-ből táviratozzák: A választási mozgalmak az egész országban megkezdődtek. Nem kevesebb mint 1500 jelölt, ügyvéd, orvos, törzs- és főtiszt, kereskedő, iparos igyekszik mandátumot kapni. Smolenszky hadügyminiszter több vidéki városban is jelölve van. Delyannis pártja a legnagyobb erőfeszítéssel küzd a többségért; úgy látszik azonban, hogy a kormány-párt győzelme biztosítva van.

A Liga tüntet. Bukarest-ből jelentik: A Liga elhatározta, hogy május 15-én az ország minden nagyobb városában tüntetéseket rendez.

Ostromállapot Olaszországban.

(Távirati tudósítások.)

Szép Itáliából szomorú híreket hoz néhány hét óta a táviró: a nép éhezik, nincsen kenyere és nagy zavargásokra, erőszakoskodásokra ragadtatja magát, mert hát az éhség rossz tanácsadó. Milano, Nápoly, Róma, meg a többi olasz város, melyeknek csodájára jár egész Európa, mostanában vérrel van tele. A katonaság nem kiméli a zavargókat, ezeket meg nem ijeszti meg az, ha társaik közül kettőt-hármat agyonlőnek. Ha ma elhagyják a zavargást, holnap újra kezdik, mert kenyérhiányában szűkölködnek és ezt a kenyeret mindenáron meg kell szerezniük. A zavargások egyre fenyegetőbbek és Olaszország helyzete válságossá válik.

Az olasz zavargásokról ma a következő táviratokat kaptuk:

Róma, május 10.

A Stefani-ügynökség a nápolyi zavargásokról a következő részleteket közli: Tegnap dél tájban egy csapat tanuló az egyetemen izgatni kezdett a zavargásoknál agyonlőtt tanulóitól, Mussi emlékének megünneplése érdekében. Erre a diákok a kikötői negyedbe vonultak, ahol a fölizgatott cselékekkel egyesülve tüntetni kezdtek. A rendőrség közbelépett és szétozlatla a tüntetőket, de azok a Mersato városrészben újra összegyűltek. Sok ezer tüntető, botokkal fölfegyverkezve, strike-ra akarta bírni a gyári munkásokat, de hasztalanul. Végre a rendőrség itt is szétozlatla őket. Egy másik csapatot, amely körülbelül 100 főből állott, az Oendino városrészben vertek szét, mely alkalommal két rendőrt és egy katonát a követ dobáló zavargók megsebesítettek. Három embert letartóztattak.

A zavargók a kikötői negyedbe menekültek, felborították a közuti vasut három kocsiját és torlaszokat akartak emelni, de a katonaság közlekedésre ismét szétrebbentek. A zavargók tömegesen jártak be az alacsonyabban fekvő városrészek utcáit, majd átmentek a magasabban fekvő negyedekbe, ahol szintén felborították két vasuti kocsit és bezúrták a gázlámpák üvegeit. Vico Concordiában a zavargók kövekkel hajigálták meg a katonaságot, mire az közéjük lőtt. Öt ember halva maradt.

Este újra csoportosulások voltak Rettiflo külvárosban és a zavargók pisztolyokkal lövöldöztek. Három katona és egy rendőr megsebesült. A katonaság kénytelen volt a zavargók közé lőni, akik közül három ember megsebesült, köztük kettő súlyosan. Több letartóztatás történt. A pályaudvar előtt levő téren és a Borgo di Loreton szintén torlaszokat akartak emelni a zavargók és felgyújtottak egy kórházat, de szétverték őket. Néhány kisebb környékbeli faluban, így Masano di Napoli és Boscotere Caseban is zavargások voltak. E zavargások következtében Nápoly tartományban kihirdették az ostromállapotot. Mularia tábornokot, a nápolyi hadkerület parancsnokát, kinevezték rendkívüli királyi biztossá és teljhatalommal ruházták fel a rend helyreállítására.

Róma, május 10.

Luinoban tegnap a munkások beharolták a község házára és a kenyér árának leszállítását követelték. A községi előljáróság ezt megígérte. Ma a zavargók Luinoban a karabinierek kaszárnyába és a börtönökbe akartak behatolni. A karabinierek kénytelenek voltak a zavargók közé lőni. Több ember életét veszítette.

Messinában az asszonyok és gyermekek összegyűltek a polgármesteri hivatal előtt és segítséget követeltek. Később a munkások is csatlakoztak a tömeghez. Mikor az őrség közeledett, a tüntetők szétozlatla a város különböző helyein bevették a gázlámpákat és az ablakokat; ki akartak fosztani több boltot, nevezetesen egy hentesüzletet, amelynek tulajdonosa revolverrel közéjük lőtt és négy támadót megsebesített. A város több pontjait csakhamar katonaság szállta meg. Több letartóztatás történt.

Milano, május 10.

Az „Osservatore Catolico”-t ma konfiskálták és szerkesztőjét, Albertario abbét szigorúan megintették. Az érsek távollétében az őt

veket czipeltünk össze; ezekből fölépítettük házikónkat, a lékeket mohával tömtük be és az egészet bevontuk bőrökkel. Leghajosabb volt a kémény megcsinálása. Jégből meg hóból hoztuk össze, de azért jól szelelt, csak épen hogy háromszor kellett a tél folyamán megújítani. A házikó olyan magas volt, hogy csaknem föl lehetett állni benne. Hosszúsága 10 láb volt, szélessége pedig olyan terjedelmű, hogy ha lefeküdtem, egyik oldalom a fejemmel, másik oldalom a lábaimmal érintetem a falakat. Táplálkozási anyagunk kizárólagosan hús és zsír volt; változatosság okáért egyszer főve, máskor sültve.

Lámpánk segítségével sikerült a szoba temperaturáját állandóan a fagypontra tartani. A falak jóval hidegebbek voltak, azokat állandóan zuzmára és jég borította. A lámpa fényénél úgy csillogtak, mint a márvány. Olvasni valónk semmi sem volt, csak egy naptár, meg egy — logaritmus tábla. Az idő legnagyobb része alvással telt el. Ágyunk kemény kövekből volt összerakva és medvebőrrel betakarva. A nap 24 órájából vagy 20 azzal telt el, hogy kényelmesebb helyet kerestünk az ágyunkon.

Hogy némi fogalmuk legyen az ottani viszonyokról, kis kivonatot olvasok föl a naplóból:

Kedd, 1895. december 24. Elérkezett tehát karácsony estéje! Itt benn hidegség és légvonat, kint hidegség és szél. Milyen vigasztalan állapot! Soha ilyen karácsonyunk nem volt még. Otthon most zúgnak a harangok és minden kunyhóba bevonult a csöndes boldogság.

Mi is ünnepelünk itt, ahogy fölünk telik. Johansen megfordította az ingét s amit eddig ki-vüli hordott, azt most belül hordja. Én is így cselekedtem, sőt még tovább is mentem. Alsónadrágot is változtattam, sőt még meg is mosakodtam, amely műtethez egy nadrág játszott a szivacs és a törülköző szerepét. Most már úgy érzem magamat, mintha ujjaszülettem volna, a ruha nem ragad többé a testemhez. Vacsorára halat és halzsirban főtt tengeri puliszkát ettünk.

Szilveszter este, kedd 1895. Ez az esztendő is a végét járja. Otthon most nagy harangszóval bucsuztatják a múlt esztendőt. A mi harangunk a vihar, mely szilajul bömbölve száguld végig a jégmezőkön és hó-sivatagokon, égis hordja föl a havat, aztán ránk zúdítja. Megint megfordul egy lap az örökkévalóság könyvében; megint előttünk van egy fehér lap. Ki tudja, mi leszen rája írva?

Végre mégis megjött a tavasz és hozott magával sok napsugarat és jó sok madarat. Olyan jól emlékszem még arra, hogy néhány nappal azelőtt, hogy a napsugár újból leragyogott ránk, kunyhónk előtt álltunk és egy madarat láttunk fölöttünk elröpülni! A tavasz-nak, az új életnek első üdvözlője volt ez! Nemsokára már visszhangzottak a hegyek a madarak lármájától.

Mi akkor már a dél felé való továbbutazásra készülődtünk. Kétségbeesett erőfeszítéssel igyekeztünk, hogy legalább félig-meddig tiszta állapotba jöjjünk. A még meglévő pokróczokból új ruhát készítettünk magunknak.

helyettesítő püspök és két prelátus Bava tábornokhoz ment, hogy felajánlják neki közreműködésüket a nyugalom helyreállítására. Tegnap körülbelül harmincz szerzetest tartóztattak le. A letartóztatott szerzeteseket más kolostorba viszik, amelynek főnöke felelősséggel tartozik azért, hogy ezeket a szerzeteseket rendelkezésére fogják állítani a katonai hatóságnak. Az éjszaka nyugodtan folyt le.

Milano, május 10.

A Porta Romanánál tegnapelőtt véres küzdelmek voltak a katonaság és a nép között. Vagy ezer paviai diák volt ott, akik nagy csapatban Milanoba akartak elmenni. A Porta-Bella előtti tér egészen a felkelők kezében volt, akik az ablakokból sűrűen tüzeltek a katonákra. A katonaságnak minden erejét össze kellett szednie, hogy megakadályozza azt, hogy a nép betörje a kapukat. A Porta Veneriánál és a Porta Monfortenél valóságos ütközetek voltak. A Porta Titino-nál vagy kétezer paraszt gazdasági eszközökkel ment neki a vadászoknak, a tűzérsgnek, a lovasságnak.

A nagy zavargások miatt a köztársasági egyesületek mind feloszlottak. Folyton tartják mindenféle a házkutatásokat. A külföldi lapoknak szóló táviratokat visszatartják. Azok pedig, akik a határig levélben viszik az ilyen híreket, hogy a határon túl táviratban adják tovább, a legnagyobb kellemetlenségeknek vannak kitéve. A pályaudvarokat katonaság őrzi, mert a tömeg többször megkísérelte már, hogy berontson és a sineket felszedje. A hőszült nép már több vaggont felgyújtott. A jobbmodu lakosság kiköltözik Milancból. (N. Fr. Pr.)

Róma, május 10.

A VIII. hadkerület egész területén, vagyis Livorno, Firenze (a san-castiano-i kerület kivételével), Pisa, Siena, Massa, Arezzo, Grosseto tartományokban és Genua tartomány speziai kerületében, Spezia város kivételével, kihirdették ma az ostromállapotot.

Róma, május 10.

A Stefani-ügynökség közlése szerint Rudini miniszterelnök körrendeletét, amelyet a milánói és nápolyi királyi biztosokhoz, a hadkerületi és hadtest-

parancsnokokhoz, valamint a prefektusokhoz és alprefektusokhoz intézett.

A körrendelet azt mondja:

Noha a mozgalom még mindig tart, sőt egyes helyeken terjedőben van ereje, hála az erélyes intézkedéseknek, mindinkább csökken. Annak a körülménynek, hogy Rómában és egész környékén, valamint Piemontban, Sziciliában és Szardíniában állandóan nyugalom van, nagy a jelentősége és elcsüggeszti a rosszulindulatúakat, míg új erőt ad azoknak, kik a haza integritásának fentartásán munkálkodnak. Legfőbb kötelesség a baladéktalan és könyörtelen megtorlás útján megmaradni és a zendülést mindenütt azonnal erélyesen elfojtani. Kerülni kell azonban a túlhajtott aggodalmaskodást és folytonosan újabb katonaság kérését, mintha az országot hadi állapotba akarnák helyezni. Ha az esztelen izgatás tévutra vezette is az ok és cél nélkül felizgatott tömegeket, veszedelem nem fenyegeti az országot és annak intézményeit, amelyek diadalmasan fognak e fájdalmas megpróbáltatásból kikerülni. Nagyobb veszedelem rejlik ez intézmények barátainak csekély önbizalmában. Az összes hatóságoknak maguk köré kell gyűjteniük a rendszerető elemeket és bizalommal kell őket eltölteni.

A körrendelet így végződik: A példa hatása, a teljesített kötelesség tudata és a kormányhoz való bizalom százszorozza meg az erejét minden katonai és polgári tisztviselőnek és akkor lehetséges lesz — szükség esetén hajthatatlan szigorral — még csekély erővel is azonnal helyreállítani a rendet, feltéve, hogy a rendelkezésre álló erők felhasználásánál nem nyilvánul bűnös vonakodás.

Róma, május 10.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint a minisztertanács elhatározta, hogy a királynak a parlamenti ülészek meghosszabbítását javasolja. A király jóváhagyta a javaslatot. Az erre vonatkozó rendelet holnap jelenik meg.

Trieszt, május 10.

A „Gazetta di Venezia“-nak jelentik Turin-ből, hogy az itteni kiállítás fel akarták gyújtani, de a kísérletet megakadályozták. Az olasz király kénytelen volt elhalasztani elutazását Turinból, mert a belügyminiszter kijelentette, hogy nem veheti át a felelősséget a király személyeért. Itteni értesülések szerint Milanóban 500 ember halt meg és 2000 sebesült meg.

testünket pedig szappan híján medvével meg zsírral kentük be, aztán mohával letöröltük. Alsóruhánkat egy fazékban főztük ki és késsel levakartuk róla a vastagabb szennyet.

1896. május 19-én készen voltunk s még aznap utnak is eredtünk. Hol jó jégpályánk volt, hol meg nyílt víz, ahol kényelmesen csónakázhattunk, vitorlával vagy evezéssel nógatva előre kisdéd alkalmatosságainkat. A jégen mindenféle fókák heverésztek. Nem féltek tőlünk. Olyan nyugodtan maradtak helyükön, hogy le is fotografálhattuk őket. Junius 12-én odaérkeztünk végre a nagy szigetcsoporthoz déli oldalához, amelyet aztán keresztül-kasul átkutattunk. Itt már mindenütt nyílt víz volt és csónakunkkal kényelmesen járhattuk be a part hosszát. Hogy végre némi mozgást is tehessünk, testünk egészen megmerevedett a sok üléstől, beveztünk egy kis öbölbe, partra szálltunk és felmáztunk egy kis dombra. Alig érünk föl a dombra, rémülten látjuk, hogy csónakjaink elszabadultak és kifelé tartanak a nagyobb vízbe. Vadul, ahogy csak tudtunk, lerohantunk a partra, én ledobtam magamról néhány nehezebb ruhadarabot és az órámat is átadtam Johansennek, aztán beugrottam a vízbe. Rettenetes volt a fagyasztó hideg vízben a két csónakot összehozni. A jég hideg szél egyre tovább és tovább hajította a csónakokat, szinte lehetetlennek látszott, hogy elérhessem őket. De el voltam szánva mindenre. Egész vagyunk, élelmiszereink, szóval mindenünk a két csónakon volt. Borzasztó nagy erőt fejtettem ki az uszásban s amikor

elfáradtam, hátamra fekvé pihentem egy-két perczig. Néha-néha előre néztem, végre örömmel láttam, hogy közeledek a csónakokhoz. Ekkor azonban már aggasztó módon merevek voltak a tagjaim és kétségbeesve gondoltam arra, hogy nem fogok megmenekülni. Ekkor megpillantottam a csónak kötelét. Ez mintha fölvilványozott volna. Minden erőmet összeszedve kinyújtottam utána a kezemet és megragadtam. Nagy küzdelmet kellett kifejtenem, amíg beleülhettem az egyikbe, de végre ez is sikerült. Végképen kimerülve és megdermedve érkeztem vissza a partra, ahol Johansen szorongó szívvel nézte küzdéseimet.

Néhány napi pihenés után újból fölke-szültünk. Előbb azonban fölmentem ismét arra a dombra: ahogy ott álltam, egyszerre olyan zaj ütötte meg a füleimet, mintha sok, sok madár repülne a közelben. Jobban figyelve, még egy meglepetés ért. Kutyaugatást hallottam, mely majd elmúlt, majd újra hallatszott. Végre tisztán kivehettem közeledő kutyák ugotását. Lerohantam és fölkeltem az alvó Johansent, hogy elmondjam neki a nagy újságot. Johansen kidörgölte szemeiből az álmot és nem akart hinni a szavaimnak. Én azonban nem téváltam sokat, hanem fölötöttem hócipőimet és arra tartottam, amerről a kutyaugatás jött. Nemsokára egy embert láttam felém közeledni s ekkor megtörtént a Jacksonnal való találkozásom, olyan jelenet, amelyet soha sem fogok elfelejteni. Erről azt hiszem nem szükséges bővebben szólnom, hiszen elég sokszor olvashattak már róla. Jackson a legnagyobb szívességgel fogá-

Berlin, május 10.

Az olasz zavargásoknak nemcsak formális zendülés a jellegük, hanem a szociálista vezérek agitációján kívül politikai okokra is visszavezethetők. Az olasz zavargásoknak határozottan politikai hátterük van és különösen antidinasztikus üzemek adnak nekik bőséges tápot.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Spanyolországot nem annyira az amerikai haderő, mint inkább a belső viszályok fogják tönkretenni. Spanyolország a veszedelemnek e pillanataiban ahelyett hogy összetartana s felretéve minden pártérdeket, a kormányt a védelem munkájában támogatná, állandóan intrigál a kormány és a monarchia ellen s a támogatásnak a megadását is feltételekhez fűzi. Spanyolország a hosszú háboruskodás és a belső viszálykodások következtében erkölcsileg és anyagilag ki van merülve. A gyarmatoknak a megvédésére az utolsó huszonöt esztendő alatt háromezer millió frankot adtak ki és mégis csak a legfontosabb pontokat voltak képesek megerősíteni. A helyzet igen egyszerű. Spanyolország belső bajok következtében ki van merülve s tönkre van téve, Amerika pedig virágzik és gyarapodik. Az amerikaiak már régóta vágyódnak Kubára s csak Spanyolország teljes elgyengülésére vártak, hogy azt megtámadják.

Ahelyett hogy nyílt háborút folytatnának, mindenféle módon támogatják a nyugtalanokodásukat a gyarmatokon, s ha lehetne még Spanyolország belsejében is szerveznék a fölkelést. Noha a mai kormánynak semmi része sincsen a spanyol fegyverek kudarcában, a karlista és republiánus pártok a legnagyobb veszedelem pillanatában kormányválságot idéznek elő s ezzel a védekezést még inkább megnehezítik.

Ilyen körülmények között Spanyolország teljes veresége mindinkább valószínűvé válik. Nevezetes dolog, hogy a spanyol hadihajók szénszükségben szenvednek s a kormány nem képes a szénkészleteket előteremteni. Teljes homály fűdi a hajóhadak mozdulatait. Czelálan dolog volna találgatásokba bocsátkozni;

dott bennünket s mi nem utasíthattuk vissza meghívását, hogy ott maradjunk, hanem elhatároztuk, hogy ott bevárjuk a „Windwardot“, Jackson hajóját s vele együtt hazamegyünk, a helyett, hogy a Spitzbergákra mennénk.

Augusztus 13-án, hat nappal azután, hogy a Flóra-fokot elhagytuk, berohant a „Windward“ a vardói kikötőbe. Nagy örömet okozott nekem Sverdrup távirata, amelyet augusztus 20-án Hammerfestben kaptam meg s amelyben arról értesített, hogy a Fram azon az éjszakán odaérkezett és hogy a rajtlevők mind jó egészségben vannak. Épen augusztus 13-án, mikor Jacksonnal és Johansennel Vardóbe érkeztem, szabadította ki magát a jég közül a Fram.

Hogy mit végzett az expedíció? Erre a kérdésre most még nem lehet válaszolni. Majd ha a velünk hozott anyagot földolgozták a természettudósok és matematikusok, akkor megfelelhetünk. Azonban, úgy hiszem, most is állíthatom, hogy utazásuk anyagával sok új ismerettré tesz szert az emberiség a sarkvidék természeti és földrajzi viszonyairól. Megtudják belőle, hogy az északi sark egy óriási tenger, amelyben mozgó jég-hegyek vannak. Az a nagy, mozdulatlan jég-sisak, mely eddig a földgömb tetejét fűdte, nincs többé! Minden mozog már. A nagy oceán egyik sarktól a másikig tolja a jég nagy birodalmát. Ez az egész nem egyéb, mint egy része a természet végtelen lánczának, amelynek minden szeme más és más. És ez a jég épen olyan nyugtalan, mint az emberek elméje és szelleme.

annyi bizonyos, hogy sem Sampson, sem Sley admirálisok hajórajairól, sem pedig a spanyol cap-verdii flotta hollétéről nincsenek biztos értesülések. A spanyol flotta állítólag visszahajózott Cadixba, részben azért, hogy szénrel lássa el magát, részben pedig azért, hogy egyesüljön a tartalékflottával. Amerikai részről azt hirdetik, hogy szerdán lesz a döntő ütközet a flották között. Ehhez azonban az is szükséges, hogy ezek a flották meg is találják egymást. Valami tulságos buzgalom ebben az irányban nem igen vehető észre. Legutóbb néhány spanyol ágyunaszád a havannai öbölben megkergetett egy amerikai czirkálót, mely ugylátszik sérülést szenvedett, legalább erre vall egy key-westi távirat, amely rejtelmes stílusban csak annyit mond, hogy egy tekintélyes nagyságu amerikai hadihajó tűnt fel a láthatáron, amely oly lassan közeledett a kikötő felé, mintha súlyosan meg lenne sérülve. Ilyen véletlenségek tényleg megtörténhetnek a legtekintélyesebb hadihajókkal is.

A mai napról szóló távirataink a következők:

Az Unio hadi tervei.

Washington, május 10.

Az amerikai kormány sietteti Kuba invázióját. Miles tábornok jövő vasárnap tizenötezer emberből álló hadosztályt Matanzasnál partra fog szállítani. Egy amerikai újságíró, aki néhány napot töltött Gomez Maximo felkelővezér táborában, azt írja, hogy Gomez nagyon el van kedvetlenedve az amerikai invázió miatt. Csak azt akarja, hogy az amerikaiak eleséggel, puskával, ágyúval és lövészerrel lássák el, aztán majd ő maga megtámadja Havannát és az amerikaiak csak annyiban tárogassák, hogy az ostromzárt fűntartják. Az amerikaiak letartóztattak egy Downing nevű embert, aki régebben az amerikai hadseregben szolgált, mert fontos katonai titkokat adott el Spanyolországnak. Sampson tengernagyról az hallatszik, hogy hajórajával a Porto-Ricon levő San-Juánt akarja bombázni, még mielőtt a spanyol flotta megérkezik. A spanyol flottáról még mindig nem tudják, hogy hol tartózkodik. A porto-ricoi kormányzó mult héten Madridból azt a parancsot kapta, hogy 40.000 ember el látásáról gondoskodjék.

London, május 10.

A kubai expedícióról a legellentmondóbb hírek vannak elterjedve. A „Times”-nak azt táviratozzák Tampából, hogy a szállító gőzösök rendeletet kaptak, hogy elindulásra készen álljanak; eszerint a szállító hajók holnap, szerdán indulnak el Kubába. Más jelentések szerint a szállító hajóraj csak a jövő vasárnap indul utnak. Ezzel szemben a „Daily Chronicle”-nak azt táviratozzák, hogy az elszállítandó csapatok nem Kubába, hanem Porto-Ricoban vannak szána.

Washington, május 10.

A kongresszus elhatározta, hogy diszkardot ad Devey ellentengernagynak. A kongresszus tegnapi határozatánál fogva Devey-t az a jog illeti meg, hogy élete fogytáig jelen lehessen a kongresszus minden ülésén, ahol számára diszbellet jelölnek ki. Mac Kinley kezd megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a Filippini-szigeteket állandóan az Egyesült-Államokhoz csatolja. Az amerikai kormány utasította a hongkongi amerikai konzult, hogy az ideiglenes kormányt szervezze.

Washington, május 10.

Sampsontól csak jövő csütörtökön várnak híreket. A döntő tengeri ütközet holnap, szerdán lesz. Mac Kinley elrendelte, hogy haladéktalanul küldjenek Manillába szárazföldi csapatokat, mert a Filippini-szigetek mindennél fontosabbak. San-Franciscoban lázasan dolgoznak az expedíció elindításán.

Tampa, május 10.

A „Gussie” gőzhajó, amelyet a kormány bérelt ki, holnap reggel fegyverrel, lövészerrel és

élelmi szerekkel a felkelők számára, Kubába megy. Mintegy 100 katoná kíséri a szállítmányt, hogy a partra szállításra felügyeljen és szükség esetén a sziget belsejébe is benyomuljon, hogy a szállítmányt a felkelőknek átadhassa. A „Whitney” szállító gőzhajó rövid időn belül utána megy.

Milliomos főfelügyelő.

London, május 10.

Mac Kinley kinevezte Astor János Jakabot, a hírneves milliomost, az összes önkéntes csapatok főfelügyelőjévé. (N. Fr. Pr.)

Hírek Porto-Ricoból.

Madrid, május 10.

Porto-Ricoból érkezett hivatalos távirat megerősíti, hogy az amerikai hajók üldözöbe vették a „Paulina” spanyol hajót. A „Paulina”-nak a spanyol hajók védelme alatt sikerült a kikötőbe jutnia.

Madrid, május 10.

A „Correspondencia”, egy porto-ricoi távirata szerint az odaváló nép nyugodtan várja az amerikaiaknak támadását. Ujabb két hajó érkezett oda élelmiszerekkel. Most már néhány hónapra való élelmiszer van főlhalmozva.

Madrid, május 10.

Hír szerint egy spanyol hajóraj Martinique elé érkezett. Porto-Ricoban az amerikaiak támadását nyugodtan és félelem nélkül várják. (N. Fr. Pr.)

Berlin, május 10.

A „Geier” nevű német birodalmi czirkálóhajó, amely csak nem régen, április 26-án ment el Németországból, rendkívüli gyorsasággal érkezett el a spanyol-amerikai háboru leendő színhelyére. A „Geier” már 6-án Porto-Rico elé érkezett. Állomáshelyéül Sant Jago de Cubát választotta.

Hírek Manillából.

Zürich, máj. 10.

Egy itteni nagykereskedő cégnek azt jelentik Manillából, hogy most már azok a szigetek is, amelyek eddig semlegesek maradtak, Spanyolország ellen foglalnak állást. A felkelők a külföldi alattvalók életét és vagyonát mindenütt kímélik. (N. Fr. Pr.)

Berlin, május 10.

A manillai német cégek a német birodalmi külügyi hivatalhoz kérvényt küldtek, hogy Manillában védelmet nyujtsanak nekik. Most, amint a „Berliner Neueste Nachrichten”-nek jelentik, nagyon fontos, általános érdeklődésre is számot tartó választ kaptak erre a kérésre a manillai németek.

Először is tudtukra adja a német birodalmi külügyi hivatal, hogy négy német hadihajót rendeltek a manillai vizekre. Kettő valószínűleg már oda is ért, a másik kettő pedig talán a jövő héten érkezik meg. A külügyi hivatal főleg azt hangsúlyozza, hogy a Manillában lakó németek védelme nagyon is szíven fekszik.

A dolgok jelen állásában nem mutatkozik időszérűnek az eseményeknek bármiképpen is elébe vágni. A háboru befejezését be kell várni. Azután majd az esetleges kártételért kártérítést fognak követelni.

A manillai németek a német birodalom külügyi hivatalának e válaszával teljesen meg vannak elégedve.

Csatározás Havanna előtt.

Madrid, május 10.

Havannából érkezett hivatalos távirat szerint egy ellenséges czirkálóhajó és egy nagy torpedóhajó ki akarta erőszakolni az átkelest a Cardenas-szoroson és ágyuzni kezdte az Antonio Lopez, Liecera és Alerta spanyol ágyunaszádokat. Félórai ágyuharcz után a spanyol hajók visszavonulásra kényszerítették az ellenséges hajókat.

New-York, május 10.

A „World” key-westi távirata jelenti; A „Winslof” amerikai torpedónaszád vasárnap

megütközött három spanyol ágyunaszáddal Cardenasnál és az egyiket harcoképtelenné tette. A „Winslof” nem szenvedett sérülést.

Forrongás Spanyolországban.

Madrid, május 10.

Bazából jelentik, hogy ott kenyérhiány miatt zavargás volt. A rend helyreállítására a csendőrség kénytelen volt közbelépni, mely alkalmával néhányan meghaltak, többen megsebesültek. Cordova-ban és Valladolid-ban, ahol ugyanez okból ütött ki zendülés, kihirdették az ostromállapotot. Andaluzia egész területén és Gibraltár vidékén, valamint a négy katalóniai tartományban szintén kihirdették az ostromállapotot.

Madrid, május 10.

Valenciában tegnap egy republikánus szövetséget vezetőivel együtt letartóztattak. A szövetséget bőségesen el volt látva fegyverrel és lövészerrel. Cindad Realban a zavargók elpusztították az összes üzleteket. A városban e miatt nagy inség van.

Köln, május 10.

A „Kölnische Zeitung” jelenti Madridból, hogy a spanyol kormány az ostromállapotot az egész országra ki fogja terjeszteni. A kormány elhatározta, hogy a zavargások elnyomására a legerélyesebb eszközökhöz nyul. (N. Fr. Pr.)

Alicante, május 10.

Tegnap itt tüntetések voltak a kenyér drágulása miatt. A tüntetők fölgújtották a fogyasztási adóhivatalokat és kifosztották a gabonaraktárakat. A csendőrség több ízben szétkergette a tüntetőket, de ezek rövid idő múlva ismét összecsozdultak.

Német spanyol testvériség.

Cadix, május 10.

Az „Oldenburg” német hadihajó és a „Pelajo” spanyol hadihajónak legénysége itt partra szállott. Énekelve, karonfogva mentek a német katonák a spanyolokkal a város utcáin végig. A kölcsönös rokonszenv nyilvánításoknak se vége, se hossza. A spanyol katonák a korcsnáokban Vilmos császárt, a német katonák a spanyol regens-királynét éltetik.

Hol van a spanyol hajóraj.

London, május 10.

A „New-York Journal” Spanyolországból sifirizott táviratot kapott, amely szerint a Cap-Verde-ből elindult spanyol hajóraj Cadixban köt ki és csak innen indul a nyugatindiai vizekre. (N. Fr. Pr.)

Washington, május 10.

A tengerészeti miniszterium épen most kapta azt az értesítést, hogy a spanyol atlanti-hajóraj Cadixba érkezett.

A spanyol képviselőházból.

Madrid, május 10.

A képviselőház ülésén két cataloniai képviselő hevesen kikelt az ellen, hogy Barcelonában kihirdették az ostromállapotot és önkényes eljárásnak mondták ezt, minthogy Barcelonában nem történt rendzavarás.

A belügyminiszter azt válaszolja, hogy ha a barcelonai hatóságok ehhez az intézkedéshez nyultak, bizonyosan volt okuk rá.

Egy másik képviselő azt mondja, hogy elbalszítja a hadügyminiszterhez intézendő interpellációját, amelyet már bejelentett, mert meg akarja várni, hogy Spanyolországnak kormánya legyen.

Egy valenciai képviselő előadja, hogy valencia főkapitánya tudatta a hirlapok szerkesztőivel, hogy el fogja nyomni a hirlapokat, ha meg merik támadni a kormányt.

A belügyminiszter kijelenti, hogy ő ezt nem hiszi és tulságnak mondja.

Spanyol kormányválság.

London, május 10.

A „Times”-nak és a „Standard”-nak azt jelentik Madridból, hogy a Sagastaminiszterium beáda lemondását; még nem tudják, hogy a regens-királyné mire fogja magát elhatározni. Meglehető, hogy Sagastát meg fogja bizni a mostani miniszterium rekonstruálásával, de az sem lehetetlen, hogy egészen új miniszteriumot fog ki nevezni.

TÁVIRATOK

Egy érsek balesete.

Mainz, május 10. Dr. Kum p-ot, az ujonnan kinevezett freiburgi érseket, midőn megérkezett az itteni püspöki palotába, szél-ütés érte. Az érsek eszméletlenül fekszik és bennlási tünetek mutatkoznak rajta.

A krétai kérdés.

Konstantinápoly, május 10. Török hivatalos körökben a leghatározottabban megegyezik az állítást, amely az angol sajtóban merült fel, mintha a szultán nézetét a krétai kérdésben megváltoztatta volna és kijelentik, hogy a szultánnak a jog és a törvényesség elvén alapuló politikájában semmiféle változás nem állott be. A nevezett körök határozottan tagadják a jogosultságát annak a komoly diplomáciai körökből eredő állításnak is, hogy D e v a d bejnek az az utasítása volna, helyezze Péterváron kilitásba a szultán engedékenységét a krétai ügyben arra az esetre, ha az orosz kabinet ázsiai hírtokait biztosítja.

Konstantinápoly, május 10. A porta azt válszolta a hatalmak notifikációjára, hogy tudomásul veszi a Thesszália kiürítésére vonatkozó feltételeket, a csapatok elszállítására hajókat küld Voloba, és kérte, hogy a hadikárpótlás részleteit az ottomán bank utján fizetessék. A porta utalva a háboruban tanúsított mérsékletére, emlékeztet a hatalmak ígéretére, hogy Törökország integritását és a szultánnak Kréta felett való szuverenitását meg fogják ővni, és kéri, hogy lehetőleg rövid idő alatt indítsák meg a tárgyalásokat a sziget ujjszervezése ügyében.

Munkás-zavargások.

Karlsbad, május 10. Tegnap este a munkások az aichi munkásokat és az őket kísérő négy csendőrt ismét szidalmazták és fenyegették. Midőn a visszatérő csendőröket követ megdobálták, ezek csöbavették a tömeget, mire az elmenekült.

Lemberg, május 10. A Strelieki-téren foglalkozás nélküli munkások a kenyérboltokat rohanták meg és ki akarták fosztani. A rendőrök kénytelenek voltak kardot használni. Egy munkás súlyosan megsérült, hatot pedig és egy munkásvezért letartóztattak. Az utóbbinak sikerült megszökni. Egy munkásküldöttség később az alpolgármestert kereste fel és orvoslást kért a kenyér drágasága ellen. (N. Fr. Pr.)

Lemberg, május 10. A közsegítanács legközelebbi ülésében határozatot fog hozni egy, a kenyérdrágaság ügyében kiküldött bizottság javaslata felett, amely azt ajánlja, hogy a város maga rendezzen be kenyérsütőt és adjon el 2000 darab kenyeret előállításáért, 500 darabot pedig adjon ingyen a szegény népnek.

Az olaszországi forradalom.

(Lapzárta után érkezett.)

Bécs, május 10. (Feladatott hajnali 2 órakor.) Éjfél után felegykor a N.W. T. svájci határi levélben a következő értesítést veszi az olaszországi zavargásokról: A hivatalos táviratok halvány fogalmat sem nyújtanak ama borzalmas jelenetekről, amelyeknek Milano három nap óta színhelye. Régóta előre tervezett forradalmi mozgalomról van szó s szinte érthetetlen, hogy a kormánynak erről eddig nem volt tudomása. A lázadók által emelt barrikádok száma 17. Amely, mintegy adott jelre, hirtelenül keletkezett elrabolt butorokból és egyéb lakásberendezési anyagokból.

A távirat- és telefonsodronyokat mindenütt elvágták és a házak között szétfeszítették, hogy így a lovasság mozgulatait megnehezítsék. Milanóban a helyzet annál is válságosabb, mivel a katonaságnak nemcsak a város népe, hanem a vidéki lakosság ellen is kell küzdenie, mely ezrével tódul a városba.

Milanóban a lázadással okozott kár megmérhetetlen. A kereskedelem teljesen szünetel. A gyárak, boltok és színházak mind be vannak zárva.

A forgalom megakadt, a városban este teljes sötétség uralkodik, mert a gázgyári munkások sztrájkolnak. Az idegenek és jobbmódu lakosok elhagyták a várost. A kárt az üzletek tulajdonosai 5 millióra becsülik.

A vasuti vonatok csak erős katonai fedezet mellett haladnak el a város mellett, mert a lázadók azokat is megtámadják. Számos vonatra lőttek és égő fákyákat dobáltak rájuk. A lázadó nép hibetetlen durvaságot és cinizmust tanúsít.

Az asszonyok, gyermekeikkel a karjukon, a lovasok elé dobják magukat és csecsemőiket tartják a karabélyok elé. Az alsó népréteg halálmegegyetése leirhatatlan; csak a katonaság dícséretes magatartásán múlt, hogy a vérfürdő még nagyobb terjedelmet nem vett.

A környékről érkező jelentések rémesen hangzanak. A republikánusok ott évek óta folytatták zavartalanul propagandájukat. Holnap egész Lombardiában kihirdetik az ostrom-állapotot.

Tegnap valóságos erőpróbája volt a csapatoknak; a házak kapuinál mindenütt ütközött volt, itt-ott még ágyukat is kellett használni.

Bolognából és Paviából revolverekkel és kardokkal felfegyverkezett diákok érkeztek Milano elé. A katonasággal véres csatát vívtak, amelyben 21 diák esett el és számosan megsebesültek, mire a diákok visszavonultak.

Tegnap este a kapuczinusok kolostorának ablakaiból a Via Montforteban rálőttek a csapatokra. A katonák visszalöttek, de nem találhattak, mivel a támadók elrejtőztek.

A katonaság erre a kolostor előtt ágyukat állított fel, mire behatoltak a kolostorba és hosszas keresés után 38 kapuczinus papot találtak a rejtékhelyen, akiket nyomban elfogtak.

HIREK.

A király Budapesten.

Ő felsége ma este Budapestre érkezett s hosszabb ideig itt is marad. Május végeig, ameddig a delegációk tanácskoznak, Budapesten és Gödöllőn időzik.

A király fogadtatására ma nagyobb készülődés nem történt, csupán a budai királyi vár lett valamivel hangosabb tegnap este óta, amikor az udvartartás nagy személyzete, a különböző kocsik, podgyászok sokasága megérkezett.

Ma este a pályaudvaron a királyt csak Márkus József főpolgármester és Rudnay Béla főkapitány várták. A külön udvari vonat, amely Bécsből délután 2 órakor indult el, pontosan a kitűzött időre, este 7 óra 20 percre érkezett a pályaudvarba. Ludvig Gyula miniszteri tanácsos, a magyar államvasutak elnök-igazgatója szállott ki elsőnek, hogy a király kocsija ajtaját kinyissa. Ő felsége katonásan fogadta a köszöntést s a kocsiból kiszállva, Ludvighoz fordult. Néhány szót váltott vele az utközben látott vidékről, a vonat berendezéséről s Márkus főpolgármesterhez lépett.

— Jó színen van, mondotta mosolyogva. Nagyon örvendetek, hogy székes fővárosomba jöhettek.

Márkus megköszönte a szíves szavakat s a király a közmunkákra terelte a beszédét.

— Van-e sok dolguk. Hogy haladnak az eskütéri hid építésével? A vízműveken tart-e a munka? — kérdezte egymásután, ugy, hogy a főpolgármester alig győzte a gyors feleletet.

Majd Rudnay Béla főkapitányhoz fordult. Két percig beszélt vele s amint mondják, a szocziáldemokraták agitációja felől is kérdezősködött tőle.

E közben kiszállott a vonatból az egész kíséret: gróf Paar és Bolfrass főhadsegédek, herceg Dietrichstein, báró Kulmer, lovag Wessely szárnysegédek, aradvári König udvari tanácsos, Hauptmann udvari pénztárnok, az államvasutak részéről Thaly fizetveztető, Ko-

tányi főfelügyelő és Winkler főmérnök, továbbá az udvari cselédség és a király intelt:

— Induljunk!

Köszönt és gyors léptekkel áthaladt az udvari várótermen, az ajtó előtt álló udvari kocsihoz. Néhány pillanat múlva már kint rohogott a fogat a váczi-köruton, ahol nagy népsokaság várta minden utca-saroknál. Itt is, ott is felzúgott az éljen s a király katonas köszöntéssel fogadta a lelkes üdvözlést.

A királyi vár oszlopcsarnokában gróf Apponyi Lajos udvarnag, Leöbenstein szertartás-igazgató, lovag Ybl Lajos várkapitány, Hertelendy, Radics titkárok és Vézinger kanonok, a királyi vár plébánosa várták. A király barátságos köszöntéssel haladt el mellettök az első emeleten levő lakosztályába.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A királyné utazása. B é c s b ö l jelentik: A királyné e hónap 18-án Kissingenből Brückenau fürdőbe megy, ahonnan június 6-án Bécsbe utazik. Innen a királylyal együtt a lainzi kastélyba fog kirándulni.

— Személyi hírek. J ó z s e f főherceg ma reggel Libits főszálgazgató kíséretében Fiuméből Budapestre érkezett. — Báró A p o r Géza államtitkár ma Budapestre érkezett. Holnap Erdélyben levő birtokaira utazik és ott tölti három heti szabadságidejét.

— Egyetem-tér 6. A csákány a legnevezetesebb szerszám most az egész fővárosban. Éles fokát egymásután vágja bele ama házak köveibe, amelyeket elpusztítanak, hogy helyükön új, czifra palotát építsenek. Itt is, ott is romba dől egy-egy ilyen ódon ház, régi emlékek hirdetője, nem ritkán történelmi nevezetességű események tanuja. Ott állnak ezek a nevezetes viharverte kopott házak a paloták közé ékelve, de nem gondol rájuk senki sem, csak amikor a csákány alá kerülnek. Ilyenkor a bucsuzatók elmondják, milyen emlékek dölnék velük együtt romba és aki hallja, aki olvassa ezeket a bucsuzatókat, mintha érezné a maga elmulását is. Rombolunk'egyre, hogy építhessünk s ki tudja, fölé-e mindig az új a régivel? Most is, mi is bucsuzatunk. Egy házat, amely a maga egyszerű, szürke falaival már sehogysem illett bele megváltozott környezetébe. Ott áll az egyetem-téren és a mindent megrubrikázó, megszámozó hivatalos hatalom a hatos számot szögezte a kapujára. Azelőtt csendes volt a vidéke, a szomszédságában csupa hozzája hasonló alacsony ház állott és most mindenünnen nagy paloták tekintenek le büszkén az itt feledt ócska házra, a csendet meg a villamos kocsi veszett csilingelése zavarja meg. Néhány nap múlva a tótok az egyetem-tér 6. számú házában is nekiesnek a csákányokkal és eltűnik a ház, amelyben huszonkét évvel ezelőtt örök álomra hunyta le szeméit D e á k Ferencz, a haza bölcse. Akkor H a d i k - B a r k ó c z y Ilona grófné volt ez a ház, most gróf A n d r á s s y Géza tulajdona, aki észre négyemeletes bérházat épített a porladozó falak helyére. Mindössze egy évig lakott D e á k Ferencz ebben a házban. 1875. őszén költözött ide abba a két szobába, amelyet a számára berendeztek. Egyszerű butorzat volt ebben a két szobában, a legnevezetesebb az a nagy karosszék, melyben a haza bölcse lehunyta szemét és az ágy, amelybe belefektették, amikor már halott volt. Itt szenvedett, itt halt meg D e á k Ferencz és most ez a nevezetes hely is a folytonos haladás áldozatául esik.

— Öngyilkos leány. M i s k o l c z i tudósítónk táviratozza: Jászón R a s z e n s k i n Mór földművelő csinos tizenhét éves Ilona leánya ma öngyilkossá lett. Miért vált meg az élettől, nem tudja senki sem.

— A fiúmei választás epilógusa. Az utolsó fiúmei podeszta-választás alkalmával lezajlott tüntetések szereplői fölött — mint tudósítónk táviratozza — ma ítélkezett a fiúmei rendőrség. A tiz vádlottat K u s c h e r ügyvéd védte, ugyanaz az ember, aki a választás alkalmával a magyarokat a karzatról kikergetette. K u s c h e r ügyvéd védőbeszédében kiemelte, hogy az egész tüntetést az államhivatalnokok kihívó magaviselete provokálta.

— Én magam is tüntettem, fűtyáltam volna — mondotta K u s c h e r — ha a választás-

táson jelen vagyok, mert igazán vérlázító és türehtelen állapot, hogy a fiemei polgárokat a podeszta-választásról kizárták.

Az ügyvéd védőbeszédének ez az utolsó passzusa a tárgyaláson jelenvolt magyarok körében nagy konsternációt keltett, mert nem tarthatták korrektnak, hogy Kuschner, egy nyugalmazott magyar királyi államügyész elég vakmerő a magyar kormány ellen irányult tüntetést nyíltan helyeselni. A rendőrség az 1854. évi osztrák pátenz 11-ik paragrafusára alapján egy vádlottat fölmentett, kettőt 15—15 forint, egyet 50 forint pénzbírságra, kettőt pedig pénzzel meg nem váltható 8 napi börtönre ítélte. Valamennyi elítélt felebbezett.

— Gyilkos szökött katona. Poroszlón a csendőrzárát egy Molnár Bertalan nevű szökött katonát fogott el, aki a hadbíróság előtt bevallotta, hogy a dezentorságon kívül még gyilkosság bűne is terheli a lelkét. Amint ugyanis a Tisza partján haladt, egy vándorlegény szegődött mellé utitársul, akivel utközben összekapott. A vándorlegény a szökött katona kabátjáról civódás közben letépte a piros hajtókát, mire Molnár annyira dühbe jött, hogy a vándorlegényt a Tiszába lökte, hol a hullámokban nyomtalanul eltűnt. A hatóság hivatalosan kerestette a holttestet, de eddig még nem találták meg.

— Gyermekpusztulás. Betléren járványosan pusztit a vörheny a gyermekek között. Különösen azért terjed a baj, mert a lakosság, a hatósági intézkedéseket figyelembe nem véve, nem követi szigorúan a szükséges óvási teendőket. Eddig 44 gyermek és egy felnőtt ember kapta meg a betegséget; ezek közül meghalt 11 gyermek. A szolgabírói hivatal csendőroket küldött ki a községbe, hogy ellenőrizzék az óvintézkedések megtételét.

— Esküvő. Ulmer Jakab mezőberényi fiatal kereskedő e hónap 22-én vezeti oltárhoz Klejn Lujza kisasszonyt Turkevén.

— Zimándy prédikációja. Török-Bálint hírhedt plébánosa szombaton tért haza bécsi utjából a Magyarországból kiültött „Kikeriki” legújabb számaival, amelyeket hamarosan kiosztatott hívei között. A jeles ujság képet közöl ezzel a címmel: Kossuth Lajos a Zimándy leleplezése után. Kossuth trónon ül, tizenkét keze van és mindegyikkel a hírhedt leleplezésben állított bűnök elkövetésével foglalatlanok, a magyarok földig borulva imádják. A plébános ur dicsekedve mutogatott híveinek tíz darab ezrest, amelyeket a bécsi férczmunkája jövedelmezett. Másnap, vasárnap az istentisztelet után maga köré gyűjtötte híveit s izgató beszéddel biztatta a svábokat az iránta való hűségre.

— Egyenesen a császártól jövök — mondta, aki megígérte nekem, hogy mindent megtesz értetem. Ha hívek maradtok hozzám, elengedi az adótok felét s akármit tesztek, nem lesz hántódástok. Császár azt izeni, hogy ne féljete a kormánytól...

Ebben a tónusban prédikált a plébános ur. A török-bálintiak szentül hisznek neki, mert sok körülmény szól amellett, hogy a plébános urnak nagy hatalma van. Hisznek a plébános ur sérthetlenségében, mert hisz eddig a hajszála sem görbült meg, sőt közmondásos, hogy milyen hatalmas, befolyásos ember.

— Az új főispán. Veszprémből táviratozzák, hogy Fenyvessy Ferencnek főispánná történt kinevezése, melyet a „Veszprém vármegye” reggel külön kiadásban publikált, a városban nagy örömet keltett. A polgárság elhatározta, hogy az új főispánt ünnepélyes fogadtatásban részesíti. — A Budapesti Újságírók Egyesülete meleg bangu levélben üdvözölte dr. Fenyvessy Ferencet főispánná történt kinevezését alkalmából. Fenyvessy élénk részt vett az egyesület megalapításában, amelynek később választmányi tagja is volt és most, hogy a fővárosból távozik, 100 forintos alapítványt tett az egyesület céljaira.

— Az öngyilkos öröksége. Mig élt, csak a nyomoruságot érezte, és most, mikor a nélkülözések elől a halálba menekült, kívánt, hogy gazdag ember. Az eset Szegeden történt. Két nap előtt ugyanis az egyik sétatelen a reggeli órákban egy embert találtak egy fán felakasztva. Timotiy Andrásnak hívták és pincér volt. Ma délután te-

mették el a város költségén. És mikor temették, jött az egyik rokona, aki elmondta, hogy az öngyilkos ép mostarabban örökölt vagy harmincezer forintot az anyjától. Az apja görög-keleti lelkész Aradon, de a fiát kitagadta, mert rossz utra tért. A boldogtalant, akiről a halála után tudódott csak ki, hogy gazdag ember, az éhség kergette az öngyilkosságba.

— A pénz halottja. Nagy izgalmat okozott Tótkomlóson — írja orosházi tudósítónk — Szenteszki János ottani jómódu szabómesternek és feleségének kegyetlen meggyilkoltatása. A gyilkos, Stauber István szabósegéd már 5 év óta Szenteszkinél volt munkában. Joraváló, szorgalmas embernek tudta ott mindenki és gazdája teljes bizalommal volt hozzá. Ugy látszik, ez a túlságos bizalom okozta Szenteszkiéknek a vesztét. Szombaton nagyobb mennyiségű kukoriczát adott el a gazda 800 forintért és otthon a háziak előtt örömmel beszélt el, hogy milyen jó áron kelt el a kukoricza. A nyolczszáz forint említése megzavarta Stauber István segédnek az esztét. Szombaton estefelé — munka után — valami kifogással eltávozott hazulról. A nagy konyhakést kabátja alatt elvitte és valamelyik szomszédnál élesre fente. Azt mondta itten, hogy a gazdasszonya megbizásából teszi ezt. Este 8—9 óra között hazatért, nyugodtan megvacsorázott a háziakkal és azután mindnyájan nyugalomra tértek. Szenteszki öregapja Orosházára jött be aznap; innét Hód-Mező-Vásárhelyre akart átmenni vasárnap, a reggel induló vonattal. A szabósegéd éjjel 11 óra tájban felköltötte a két inast, kik vele együtt Szenteszkiék műhelyében aludtak és azt mondotta nekik, hogy valami neszt hall az udvaron. Kiment velük együtt és azután lesbe állította őket. Egyiket a kapuba a másikat a konyhaajtóba. Rájuk parancsolt, hogy onnan el ne merjenek mozdulni. Erre belülről bezárta az összes ajtókat. A két inas odakünn állt. Ez idő alatt Stauber belopózott a gazdáék szobájába. Az élesre fent nagy konyhakéssel az alvó házaspárra vetette magát. Szenteszkiék szurta keresztül a nyakát. A zajra felébredt asszonyval nem végezhetett olyan könnyen. Ez a sötétben kiszaladt a konyhába, de ennek ajtaját már bezárva találta és nem menekülhetett. A rablógyilkos reá vetette magát; mellén, hátán több mély szurást ejtett, a dulakodó asszonyt földre teperte és nyakát egészen keresztül vágta. Azután visszatért a gyilkos szabólegény a szobába. A pénzt a szekrényből magához vette és a künn állott inasoknak azt mondta, hogy most már újra lefekhetnek. Hajnalban ő maga beszélt el, hogy a gazdájánál az éjszaka betörték és hogy Szenteszkiéket meggyilkolták. Ekkor aztán ő maga befogott és behajtott Orosházára. Itt az öreg Szenteszkit felkereste és közölte vele, hogy a fiát, menyét az éjjel megölték. E hirre mind a ketten a kocsi-val visszautaztak Tótkomlóra. Az időközben értesített csendőrok megindították a nyomozást. Staubert a sulyos gyanuok alapján letartóztatták és vallatásra fogták. Eközben jelentkezett Burján Pál 20—22 éves tótkomlósi legény, hogy neki Stauber az éjjel 2 óra után a koresmában 629 forintot adott át megörzés végett; hogy honnan eredt ez a pénz, ő nem tudta. Őt is letartóztatták erre és most mind a ketten az orosházi királyi járásbíróság börtönében várják sulyos bűnük következményét. Stauber töredelmes vallomást tett. Burján konokul tagadja, hogy büntérse volna a gyilkosnak.

— Zendülés egy bolgár gimnáziumban. A múlt hónap 30-án Dubnicában a gimnázium tanulói fellázadtak. A lázadás előidézői Dimcsér igazgató és Radér bíró. A tanulók elégedetlensége már február 19-én kezdődött, amikor az igazgató megtiltotta a tanulóknak, hogy az olvasókörbe járjanak, mert ott politikai hírlapok is kerülnek a kezükbe. E tilalomnak legbuzgóbb védője a bíró volt. A tanulók tiltakoztak és az egyik tanár látszólag szintén a pártjukon volt, mert kijelentette, hogy a községi bírónak a tanári értekezlet határozataiba nincs beleszólási joga. Erre

a bíró följelentést tett Szófiába Markov tanár ellen és felfüggesztését kérte. Az ügy megvizsgálására kiküldött biztos Markov mellett döntött. Erre a bíró maga utazott Szófiába és itt Vazov közoktatásügyi miniszternél Markov tanár felfüggesztését kieszközölte. A bíró ez eljárásán már a lukosság is megbotránkozott és azzal tüntetett, hogy Markov távozásakor valamennyien messze elkisérték. Másnap mikor az igazgató, ki Markov felfüggesztésének értelmi szerzője volt, az 5-ik osztályba lépett, ezekkel a szavakkal vonta kérdőre a tanulókat:

— Kik voltak azok, akik azt a szamarat elkisérték?

Egyik tanuló erre felugrott és odakiáltotta az igazgatónak, hogy ő a szamar. Ez volt a jel, melyre a tanulók elkezdtek kiabálni: Le az igazgatóval! Hasztalan volt az igazgató minden csitítási kísérlete, végre is revolverrel a kezében volt kénytelen menekülni. Így járt a negyedik osztályban is. Most a bíróhoz fordult segítségért, aki tüzoltókkal jött az iskolába és a nyugtalanuló tanulókat közül többet úgy megveretett, hogy ezek most sebeikben sulyos betegen fekszenek. E brutalitásnak az volt az eredménye, hogy a tanulók zendülését a hatóság ellen a szülők folytatják. Több bolgár gimnázium tanuló ifjusága táviratban üdvözölte a megsebesült kollégákat.

— A temesvári hadmentesítő. Temesvárról írja tudósítónk: Szentácziós letartóztatás izgalomban tartja városunk lakosságát. Egy előkelő itteni ügynököt Horring Salamont tartóztatott tegnap Bandl Rezső főkapitány és át is kisértette rögtön az ügyészséghez. A letartóztatás eredménye egy, már október óta folytatott vizsgálatnak, mely nemcsak a gősz Délmagyarországra, de Nagyváradi gőszkiterjedt. Bandl főkapitánynak sikerült ugyanis oly óriási terhelő anyagot gyűjteni, amely a hírhedt budapesti katonaszabóadó-csalást is tulszárnyalja. Már eddig is tizenegyet eset bizonyult rá a terhelte, amelyek mindegyikében 800—1500 forintot szedett föl klienseitől. Bizonyára új a letartóztatottnak az az eljárása, hogy daczára mindenható összeköttetéseinek, egészségrontó szereket is adott katonajelöltjeinek; hogy célját annál biztosabban érje el. Mindenesetre nagy szenzációk várhatók, mert a tegnap tartott házkutatás a kompromittáló leveleknek egész halmazát eredményezte. Az itteni törvényszék vizsgálóbírája Gerdanovits Sándor erőlyesen indította meg a vizsgálatot.

— Rigó Jancsi veresége. A legveszedelmesebb verekedőtől kapta, az asszonytól. A valódi asszonytól, a hites feleségtől, Rigó Jánosnétól. Kapta pedig a Rém-szálloda oszlop-csarnokában ma este nyolczadfél órakor, a dolog így esett: Délután 6 óra tájban egy zárt kocsi állott meg a vendégfogadó előtt. Nem tűnt föl senkinek, azt hitték, hogy üres. Néha-néha föllebbent a függöny s egy elég formás női arc volt mögötte látható, de azt hitték, akik látták, hogy valami szerelmi légyott vagy más eféle, amit túlságos érdeklődéssel zavarni legalább is illetlenség. Besötétedett, a kocsi mégis ott állott. Ugy nyolczad fél óra tájban hirtelen kipattant az ajtó s egy fekete selyemruhás csinos természetű hölgy ugrott ki a kocsiból. Egyenest a vendégfogadó lépcsőházának tartott. Egy alacsony barna férfi jött vele szembe: Chimay herczegné legmeghitebb barátja, Rigó Jancsi. Épen a lépcsőházba nyíló nagy fűvegajtóban találkoztak.

A hölgy fölemelte a napernyőjét s egyenletesen gyorsuló mozgással több ízben Rigó János vállára és hátára eresztette. Közbe-közbe magyarázatot is tartott. Nagyon rövid lapidáris mondatokban beszélt s nem a leghizelgőbb jelzőkkel ékesítette föl Rigó Jánost. Az erősen zavarba hozott férfi meghátrált, az asszony is megfordult.

— Mondd meg a herczegnédnek, hogy megvert a feleséged. Köszöntöm a kegyelmes herczeg-asszonyt.

A kocsiból kiáltotta ezt ki az urának, azután becsapódott az ajtó és keserves zokogás hallatszott. Ezt is elnyomta a megiramodott lovak dobogása.

— A más pénze. Berger Illés gyógyszerári könyvvezető főnökétől 1400 forintot sikkasztott. Följelentették a rendőrség ma délután letartóztatta.

— **Osztrák-magyar zenekar.** Póstyénben az idén oly zenekar játszik, amelynek párja bizonyára sehol az országban nem lelhető fel és amely már csak specialitásánál fogva is említésre méltó. A fűrdő internacionális közönségének a mi cigány-muzsikánk nem volt elég változatos és zenekar (orchestrum) összeállítását kívánta. A hazafias szellemű áthatott fűrdőbizottság azonban a világ minden kincseért sem engedte volna ilyenét a cigányzenének teljes kiküszöbölését és sok vajadás után végül egyesítették a kettőt. Egy jónévű és képzett karmester Fiala Adolf vállalkozott oly 24 tagú zenekar összeállítására, amelynek 9 belső tagja Dóme Simon primás vezetése alatt egy valóságos teljes cigánybanda, amelyik a magyar zenét egymagában játsza, de a többinél veletart a német zenészekkel. Így aztán az internacionális és a magyarok is meg vannak barát-ságban, mivel a kecske is jóllakik, de a káposzta is megmarad.

— **Luxuskirándulás Konstantinápolyba.** Mint értesülünk, a menetjegyiroda (Hungária-szálló) által tervezett kirándulásra ezúttal a főrangú körök és a tábornoki kar is kiküldi képviselőit. A jelentkezések után itélve, válogatott résztvevőkből álló társaság indul pünkösdkor Konstantinápolyba. A menetjegyiroda figyelmezteti azokat, kik odamenet óhajtják a constanza-i kikötőt és a várost megtekinteni, hogy ebbeli szándékukat május hó 15-ig sziveskedjenek a menetjegyirodában bejelenteni. Utalunk különben a nevezett iroda mai „Nyílt-tér” figyelmeztetésére.

— **Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, címerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére.** Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— **Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök** legolcsóbb libériák Tiller Mór és Társa cs. és kir. udv. szállítóknál Budapest, Károly-laktanya.

Nansen Fridtjof.

Egy napra vendége fővárosunkna: a világ egyik legérdekesebb embere. A Fram utasa, Nansen Fridtjof, a sarkkutató van itt és a mai napra középpontja volt Budapest társadalmi életének. A tudomány, szellem és születés arisztokratái versengve rajongták körül a vakmerő férfiut, aki másodmagával még a hajóját és kísérőit is elhagyva, indult neki a végzetlen jégmezőknek, kutatni a tudomány érdekében. Az ünneplés nagyrészt a tudósnak szólt, aki óriási felfedezésekkel gyarapította tudásunkat, de még inkább szólt a hős férfunak, a rettenthetetlen kutatónak, akét magunk közt tisztelhetünk.

Munkáit el fogjuk olvasni annak idején, mint ahogy ma elolvastuk rendkívül érdekes és szép felolvasását, tanulunk is tőle, de vendégül ma a hőst üdvözölte benne a főváros.

Nansen Fridtjofról, aki maga mondta, hogy Európajáró útján sehol se fogadták olyan melegen, szívesen és lelkesen, mint a magyar fővárosban, körülötte volt tudósítónk a következőket írják:

A megérkezés.

Nansen Fridtjof, a híres északsarki utazó ma délután 1 óra 50 perczkor érkezett Budapestre. A nyugati pályaudvar perronján nagy és diszes érdeklődő közönség várt a vonat érkezésére. A tudós fogadására megjelentek a Földrajzi Társaság részéről: dr. Havas Rezső alelnök, dr. Thirring Gusztáv, Hopp Ferencz, dr. Gindele Jenő és többen a választmányi tagok közül; ott voltak továbbá Altschul Arthur budapesti svéd-norvég konzul, dr. Ónodi Adolf egyetemi tanár, Nansen egykori kollégája a nápolyi zoológiai intézetben, Herman Ottó a főváros részéről Pártos Béla, Hüttl Tivadar bizottsági tagok. Feltűnő nagy számmal jelentek meg az egyetemi polgárok. A vonat pontosan a kitűzött időre robogott be a pályaudvarba.

Az első kocsi ajtajában állott Nansen és a felesége. Viharos éljenzés hangzott föl a csarnokban s mindenki a kocsi felé tödült, hogy színről-színre láthassa a nagy utazót. Nansen olmagas, erős, hatalmas ember. Fejét szőke haj fűdi, mely azonban már ritkulni kezd. Csak bejuszt viszl és szakállát borotválja. Kék utiruhát és szürke utazósapkát visel. Egész termete erőre, elszánt-ságra vall.

Felesége csinos barna asszony, akinek fekete fűrtjei közé néhány ezüstszálat vont a férjeért kiállt aggodalom. Az érdekes pár kíséretében érkezett Petersen, monarchiánk krisztianiai konzula és Berecz Antal, a Földrajzi Társaság alelnöke, aki Nansen elé utazott Bécsbe.

A főváros nagy vendégét és feleségét dr. Havas Rezső, a Földrajzi Társaság alelnöke német nyelven lelkes beszéddel üdvözölte, ugy a társaság, mint a főváros közönsége és a magyar nemzet nevében.

Nansen messze hallható hangon így válaszolt:

Tisztelt uraim! Én és feleségem nagyon szépen köszönjük ezt a fogadtatást, amelyet nem annyira a magunk személye iránt való szeretetnek kell tekintenünk, hanem inkább a dicső magyar nemzet és a norvég nép között levő és a közös szabadságszeretethez rejlő rokonszenynek. Különösen a Földrajzi Társaságnak tartozunk hálával. Éljen Magyarország!

Lelkes éljenzés zúgott föl, mire dr. Havas és dr. Ónodi Adolfné egy-egy pompás, norvég nemzeti szalaggal kötött virágokrétaát adtak át Nansennek, aki azt szívesen fogadta. Ezután a jelen volt, több száz főnyi közönség viharos éljenzése közben Nansen a Hungária-fogadóba hajlatott. A kitűnő vendéget utközben is egyre éljenzte a közönség.

Mikor a fogadóba értek, a fogadtatást rendező bizottság nagy rémülettel vette észre, hogy a kilencz utitáska közül egy hiányzik. Azt beszéltek, hogy épen ebben voltak Nansen rendjelei, nevének ékszerai s nagyösszegű készpénzük, valamint a vetítésre szolgáló fénykép-lemezek is. Dr. Havas Rezső, a Földrajzi Társaság alelnöke azonnal Nansennek sietett s megkérdezte tőle, mi volt az eltűnt táskában, amire Nansen kaczagva tudatta, hogy abban feleségének a toalette-czikkei voltak. Dr. Havas Rezső gyorsan elsietett s a legelégánsabb üzletekben összeállított egy fejedelmi toalette-utitáskát, tele a legpompásabb eszközökkel s boldogan nyújtotta át a szép Nansennek, aki erre ismét visszanyerte a rövid időre elvesztett jókedvét, ami még inkább fokozódott, sőt zajos derűltséggé változott, amikor nemsokára jelentették, hogy az eltűnt utitáska megkerült. A rákosi rendezőpályaudvaron találták meg, ahová a vonatot a bentfelejtett holmival együtt a megérkezés után kivontatták.

A felolvasás.

Nagy, diszes, előkelő közönség töltötte meg a Vigadó nagytermét ma este. Oly sokan jöttek el a Nansen felolvasására, mintha mindenki, aki Budapestben a társaságban megforog és látni, hallani vagy legalább láttatni akar, Nansen után vágyódott volna! Különösen nagy számban volt képviselve a székes főváros hölgyközönsége. A mellékhelyiségekben is ember-ember hátán állott s a karzatok is a zsufolásig megteltek.

A terem közepén, a zenekar alatt, emelvényt állítottak fel s e felett nagy, széles, fehér lepel volt kifeszítve. Erre vetítették a Nansen felolvasását kísérelő képeket.

Kevéssel hét óra után érkezett meg Nansen Fridtjof, a nagy sarkkutató a feleségével. Perczekig tartó tapsvihar fogadta őket.

Nansenne a jobboldali széksor első sorában foglalt helyet, Nansen pedig a közönség folytonos éljenzése és tapsai között az emelvényre lépett, ahol előbb Halmoz János polgármester a székes főváros nevében magyarul, Vámbéry Ármín pedig a Földrajzi Társaság nevében németül üdvözölte. Az üdvözlés után két nemzetiszínű szalagokkal díszített hatalmas babékoszorut adtak át neki és ekkor újból zúgó éljenzés viharzott fel.

Ez a meleg, rendkívül szíves fogadás láthatólag nagy hatással volt Nansenne. Világos, kék szemei csillogtak, szerényen hajlongott sokáig, amíg a zajos, lelkes tüntetés után végre szóhoz juthatott.

„Örömmel jött Budapestre, mert a rokonszeny vonzotta ide a magyarok közé, akiknek történetében a norvégekéhez hasonló sok rokonszeny van.

Meglepte őt ez a nagy lelkesedés és ezt örömmel és hálával fogadja. Szívéből mond köszönetet a megtiszteltetésért, amely nem annyira őt illeti, mint inkább a művelődést és haladást, melynek a magyarok mindig zászlóvivői voltak.”

Körülbelül ezeket mondta németül és szavainak különböző hatása volt. A magyarok nemcsak az előkelő vendéget üdvözölték ekkor, hanem megörültek a német kiejtésének is. Nansen ugyanis ép úgy töri, recsegetti, ropogatja a német szót, mint a debreczeni czivis, akit német beszédre kényszerítenek. A németek, hiszen mi tagadás, ilyen is vannak még Budapesten, elrémültek. Hogy fogják ok ezt a németiséget megérteni?

Nansen ezután a felolvasó asztalhoz lépett.

Magas, szőke, szikár ember. Minden mozdulata, minden szava tüzes, szemének minden tekintete erélyt, öntudatot, vasakaratot, szilárdságot árul el. Csak rá kell tekinteni, csupán egy pillanatra megfigyelni őt s az emberismerő nem csalódhatik. Ilyen lehet csak az az ember, aki megvetve vészit, akadályt, fáradságot, nehézséget, elhagyja nejét, gyermekét, otthonát és szembeszáll viharokkal, jéghegyekkel, halállal — a tudományért, a művelődésért!

Rövid bevezetés után kopog az asztalán. A kopogtatás a kép vetítésére szól s a fehér leplen csakhamar megjelenik a „Fram”. Az a derék, páncélos, erős hajó, amelyen Nansen az éjszaki sark felé indult.

A közönség feszült figyelemmel kíséri rendkívül érdekes előadását, amelyet tárczarovatunkban egész terjedelmében közölünk.

A vetítő azonban, mintha lámpalázban volna, eltéveszti a képeket. Nansen erélyesen szól oda:

— Villeicht werden sie acht geben!

Majd jobbra-balra tekint.

— Mehr Dunkelheit, bitt ich! Mehr Dunkelheit!

— Ime, ez a különbség Göthe és Nansen között, szól valaki a sötétségben. — Göthe több világosságot, Nansen több sötétséget akar.

Egymásután vonulnak el a közönség előtt Nansen utjának a részletei. Jég hegyek, hózuhatagok, veszélyes kirándulások, az utitársak arczképei és épen csillagvizsgálódról beszél Nansen, amikor egy borzalmas kaland elevenedik fel a fehér leplen. Egy medve épen egyik társát fojtogatja.

— Aber warum eilen Sie sich! — kiált oda a felolvasó a vetítőnek s a közönség felderül.

De felderül máskor is. Nansennek van érzéke a humor iránt.

— Különös vidék az a sarkvidék! Ez igaz! Aztán meglehetősen hideg is van! De legalább nem kell félni a napszurástól!

Harsogó kaczagás hangzik fel, mire a német szomszédok jobbra is, balra is forgolódnak.

— Wász szakt er? Wász hat er geszakt?

Amikor elbeszélte a tengerből való csodás megmenekülését, mint mentette meg az utolsó csónakot, újabb hosszas éljenzés hangzott fel.

Felolvasását azzal fejezte be, hogy a tudomány és a művelődés iránt való vágy nagygyá teszi a kis nemzeteket is. A tudomány szomj és a szép, nemes iránt való rajongás teszi testvérekké a magyar és norvég nemzetet is.

Újból perczekig tartott a taps és éljenzés.

Végül Vámbéry Ármín üdvözölte még egyszer Nansent. Sok rokonnórást lát az északsarki ut és a saját kutató útja között. Igaz ugyan, hogy ő tengeren nem járt, de viszont, ha Nansent utjában jegesmedvék fenyegették, neki emberi medvékkel gyűlt meg a baja. Nansen elbeszélte, hogy egy váltott inget, hogy a külső ruhát vette fel belül, a belsőt pedig kívül, nos ez nagy luxus volt. Ő egyáltalán nem viselt inget.

Nansen mintha restelte volna, hogy Vámbéry túl akar tenni rajta, hirtelen felállott. Aztán újból melegen lelke mélyéből mondott köszönetet a nem várt nagyszerű fogadtatásért.

Szeretné, ha más nyelven beszélhetne, olyan nyelven, amelyhez jobban ért és a közönség is jobban megértene, akkor is azonban csak annyit tudna

mondani, hogy nagyon, nagyon köszöni ezt a meleg, szívélies ovációt.

Beszéde után egy előkelő, rendkívül szép hölgy sietett az emelvényhez és egy remek kis rózsabokrétát nyújtott át Nansennek, aki a hölgynek kezét csókolta. Még ideje sem maradt azonban megköszönni ezt a kitüntetést, amikor a hölgy gyorsan elszökött.

Nansen, karján az egyik babékoszorúval, a közönség sorfala között haladt le nejevel a lépcsőkön, de a közönség hódolata még ide is követte. Amig csak a kocsijába nem lépett, nyomában zugott, viharzott a taps és éljenzés.

— Éljen Nansen! Éljen! Éljen!

Nansen méltán mondhatta, hogy diadalmas körútjában ilyen barátságos, ünneplő közönséget még nem látott.

Estély a park-klubban.

A születés arisztokráciája este vendégül látta Nansen Fridtjofot, a tudományos szellem arisztokratáját. A Stefánia-ut tündérpalotájában semmi sem emlékeztetett az északi sark stíljére és félszertendős sötétségére. A lépcsőház, a nagy szalon, valamint a földszinti és emeleti termek a csillárok és karos gyertyatartók fényében fűdtek, a levegő forró volt, tele parfümmel és az asztalokon tornyosuló crèmes cukorkák illatával, az elegáns faragványú karosszékeken sistergett a selyem és brokát.

A társaság kilencz óra után kezdett gyülekezni. A termekben csakhamar érdekes csoportok képződtek. Itt gróf Goluchowski külügyminiszter társalgott a nyulánk, végtelen hangulatos megjelenésű gróf Battlyány Lajosné Andrassy lonával; amott Károlyi Pista és Battlyány Elemér grófok tárgyalták Péchy Andorral együtt a mai löversenyek eredményét. Apponyi Albert grófné élénken beszélgetett Arnolds on Sigriddel, a bájos svéd csalogány-nyal. Talán eltanul tőle egy finom bölcsődalt, amelyet nemsokára egy piczika babának fog dudolni. Gróf Csekonics Endre mint veszprémmegyei nagybirtokos gratulál Fenyesy Ferencznek, az új főispánnak, a tudomány szelebritásai között Farkas László doktor viszi szellemesen a szót, gróf Andrassy Gyulát és Falk Miksát pedig körülveszik az osztrák delegátusok.

Nansen tíz óra után érkezett meg nejevel és az egybegyűlt fényes társaság lelkes éljenzéssel köszöntötte. A „Fram” kapitányának fekete frakkján ott diszlett a Ferencz József-rend szalagja egy avéd ordó szomszédságában. Merev, halvány arca egy perczre felderült látva a minden oldalról feléje áradó pazar fényt. Nyomban bemutatották a hölgyeknek, az Andrassy grófnéknak, Károlyi Gyuláné született Károlyi Melinda grófnénak, özvegy gróf Károlyi Alajosnénak, gróf Csekonics Jánosnénak, báró Daniél Ernőnénak és a többieknek.

A nagy szalonban csakhamar megkezdődött a Nansen tiszteletére rendezett hangverseny. A társaság kisebb-nagyobb csoportokban ülve és állva halgatta. Noseda Károly leült a zongorához és előkelő izlésű accompagnementja mellett csendült meg Takáts Mihály gyönyörű baritonja. A „Tannhäuser”-ből énekelte Wolfram versenydalát (az illusztris vendégre való tekintettel németül), amelynek kezdősora — a fényes vendégserag köszöntése — épen hozzáilleszkedett a teremben feltáruló képhez. Viharos taps hálálta meg a pompás éneket és hasonló elragadtatással hallgatták tőle Löwench egy halladáját is. Majd a szép Arnolds on Sigriddal emelkedett föl és először a „Faust”-ből Margit ékszeráriáját adta elő francziául szubtilis bájjal és utána két svéd dalt annyi poézissal, hogy a teremben egyetlen kertys kéz sem pihent és orkászzerűen — tehát e helyiségekben egészen szokatlan erővel — hangzott a taps. A művésznőt is Noseda kísérté nagyon hangulatosan. A műsort Kun László briliáns cimbalomjátéka egészítette ki. Magyar nótáinak hallatára Nansen arca egészen nekitűzenedett, de az egész társaság is csupa entuziaszmusz volt, oly csudaszépen verte ez a nagy művész a tipikus magyar hangszert.

A hangverseny végeztével a hölgyek és urak vacsorához ültek. A földszint balszárnyában az egyik asztal Nansennek és egy szűkebb társaságnak volt föntartva. Az északsarki utazó gróf Károlyi Viktorné és gróf Battlyány Lajosné között ült, míg Nansen felesége mellett gróf Széchenyi Béla és Márkus József főpolgármester foglaltak helyett. Tovább ültek: Arnolds on Sigriddal, gróf Eszterházy Mihályné, Vambergy Ármán, Havassy Rezső, gróf Andrassy Tivadarné, gróf Károlyi Gyuláné, gróf Apponyi Albert és neje és gróf Teleki Sámuel.

A menü a következő volt:

Caviar d'Astrakan.
Langouste Galicienne.
Pièce de boeuf Monégasque.
Poulet archiduc.
Cotelettes de chevreuil grand veucur.
Caneton nouveaux Rouennaise.
Asperges a l'huile.
Glace Pole Nord.
Marmite de fraises au Porto.
Fromages.
Fruits.

A tudósításunk során már említett hölgyeken és urakon kívül még jelen voltak: báró Daniél Ernő miniszter, Halmos János polgármester, Stahrenberg Lajos herceg, Trautmannsdorf herceg, Thurn-Taxis herceg, Chlumetzky, gróf Pejacsevich Tódorné, Rudnyánszky Béla, id. gróf Festetics Pál, Ludvig Gyula, gróf Andrassy Sándorné, Berecz Antal, dr. Timon Ákos, György Aladár, gróf Zichy Jánosné, dr. Pertik Ottó, dr. Ónodi Adolf, gróf Széchenyi Aladárné, báró Révay Gyuláné, dr. Földes Béla és neje, báró Radvánszky Géza, Pap Géza, báró Wodianer Albert, gróf Keglevich Béla stb.

Az egész estély fölött báró Atzél Bélának hors concours álló rendezői esztrije lebegett. A vacsora alatt is ő csinálta a honneuröket és így mindenki a legjobban érezte magát.

Közben az elsőemeleti szalonba bevonult Berkes zenekara és a barna fiúk muzsikája mellett az elegáns párok tánczra perdültek.

Nansen éjféltáncig maradt a park-klubban, amelynek mesés berendezését nem győzte magasztalni. Holnap már elhúzzák Velenczébe: egy káprázatos, modern világból a lagúnák városának megfakult antikvitásai közé.

Lujza hercegnő.

(Távirati tudósítás.)

Egy félhivatalos könyvatos ma délben Bécsben a következő hirt jelentette:

A Koburg hercegi család intézkedése következtében Lujza koburgi hercegnőt, Fülöp koburgi hercegnek feleségét tegnap este a horvátországi Loborból, ahol eddig tartózkodott, Bécsbe hozták egy idevaló ideggyógyító intézetbe internálták. Az intézet, amelyben a hercegnő egyelőre kénytelen lesz maradni, Obersteiner orvos döblingi ideggyógyító intézete. Azt mondják, hogy a hercegnő csak néhány hetet fog ebben az intézetben tölteni s mielőtt veszedelmes idegbetegségéből kigyógyul, azonnalszabaddon fogják bocsátani.

Már akkor, mikor Lujza hercegnő Nizzában tartózkodott, aggasztó hírek terjedtek el egészségi állapotáról. Legközelebbi környezete azt beszélte róla, hogy idegei nagyon el vannak csigázva és hogy azok az izgalmak, amelyeken keresztliment, erős nyomokat hagytak rajta.

A hercegnőnek már a nizzai orvosok is azt ajánlották, hogy vesse magát alapos kúra alá.

Koburg Lujza hercegnő családja azon fáradozott, hogy a hercegnőt rábírija, hogy egy ideggyógyító intézetbe menjen egészségének helyreállítása czéljából. A hercegnő sokáig szabadkozott és tudni sem akart arról, hogy elmegyógyító intézetbe vigyák, mert attól félt, hogy nem fogják oman-több kibocsátani. Végre Lujza hercegnő szülői megígérték neki, hogy kifizetik összes adósságait s csak néhány hétig tartják a gyógyító intézetben, erre aztán

a hercegnő rászánta magát, hogy aláveti magát a család akaratának.

Lujza hercegnő tegnap korán reggel a latori kastélyból a zágrábi pályaudvarra hajtatott, ahol különvonat várta.

A döblingi Obersteiner-féle szanatorium már hetelekkel ezelőtt értesítve volt a fejedelmi páciens megérkezéséről s így erre vonatkozólag minden intézkedés megtörtént. A vonaton vele Bécsbe érkezett személyzetet a Koburg-palotába szállították és csak Fugger grófnőnek, udvarhölgyének engedték meg hogy a hercegnővel az ideggyógyító intézetbe menjen.

A hercegnő nagyon levert s meglátszanak rajta az utóbbi hetek izgalmai.

A hercegnő a döblingi intézetben az egész világtól el lesz zárva s még a hozzá érkező leveleket sem fogják neki átadni, mert a legnagyobb nyugalomra van szüksége.

Olyan valakitől, aki Lujza hercegnőnek bécsi utjánál jelen volt, a bécsi lapokhoz közzététel végett a következő értesítés érkezett:

A hercegnőt épen nem kényszerítették arra, hogy internáltassa magát, a hercegnő teljesen önként jött el. Az a hír hallatszik továbbá, hogy a Koburg-család elhatározta a hercegnőnek gondnokság alá helyezését, mert a pazarlasi vágy fel-tűnő jelei mutatkoznak rajta. Valószínű, hogy már a holnapi hivatalos lap mártartal-mazni fogja a hercegnő gondnok-ság alá helyezését. Sőt már a gondnok személyét is tudni vélik. A bécsi ügyvédi kamara elnöke van erre a tisztre kiszemelve.

Itteni jól értesült körökben az a hír volt elterjedve, hogy Mattachich-Keglevich főhadnagyot elfogták. Ez a hír azonban egyelőre nem nyert beigazolást. Valószínű is, hogy a hír alaptalan.

Bécsben nagyban fáradoznak azon, hogy a hercegnő pénzügyeit rendezzék, mert a Koburg-családi tanácsa elhatározta, hogy a hercegnő adósságait kifizeti. Klementina koburgi hercegnő, a belga király, a hercegnőnek jövődó sógóra, a schleswig-holsteini herceg, aki valószínűleg egyuttal Fülöp koburgi herceget és Stefánia főhercegnőt is képviseli, adják a financiális eszközöket a tartozások kiegyenlítésére. Lujza hercegnőnek bécsi adósságai két millió kétszáz ezer forintot tesznek ki, ebből 600.000 forint váltóadósság. A Koburg-család részéről dr. Neuda Miksa bécsi ügyvédet kérték fel arra, hogy Lujza hercegnő hitelezőivel, akik nyilván nagyon is tulhajtott követelésekkel lépnek fel, megegyezésre lépjen.

Az orvosoknak Lujza hercegnőről eddig nyilvánított véleményei szerint a hercegnő pazarlasi vágyban és nymphomániában szenved.

A hitelezőkkel mindaddig nem lehet megegyezni, mert a belga király által felejtelt összeg nincs még folyósítva. A belga király ebben egyelőre akadályozva is lesz, mert jelenleg Tripolisban tartózkodik.

Továbbá azt a hirt kapjuk, hogy azalatt az idő alatt, amíg a hercegnő az intézetben tartózkodik, a házasság felbontását fogja kimondani a Koburg-családnak feje. Hir szerint a hercegnő azután, ha majd ugy a pénzügyei, mint a házassági ügye el lesznek intézve és az intézetet már elhagyhatja, Mattachich-Keglevich főhadnaghoz megy nőül.

Letartóztatott honvédszázados.

Tegnap este letartóztatták a fővárosban Mózgay Sándort, a debreczeni harmadik honvédszázados első osztályú századosát. Mózgay Sándor százados katonai pályáját a nagyváradi negyedik honvédszázadosnál kezdte, ahonnan Reviczky István tábornok különböző kalandjai miatt áthelyezte az ezrednek Borosjenőn állomásozó zászlóaljához. Itt ismerkedett meg a fiatal hadnagy egyik főhadnagjának csinos szakácsnőjével, és csakhamar bizalmas viszonyt folytatott vele. Közös háztartásban élt a szakácsnővel, akit mindenfelé mint feleségét szerepeltette. A nagyobb botrány elkerülése végett Borosjenőről újból visszahelyezték Nagyváradra.

E közben igazga természetű és könnyelműsége rendkívül sok kellemetlenséget szerzett neki, úgy, hogy távoznia kellett ezredétől a nagyszabeni honvédegyalozredhez. Itt sem becsülte meg magát és innen is menesztették. Ekkor a debreczeni 3-ik gyalozredhez helyezték. Hitelezői zaklatása megértették benne a gondolatot, hogy megnősül. Tényleg két évvel ezelőtt nőül vette egyik előkelő debreczeni család leányát. Az érdekházasság csalódással tölthette el. Dorbézolásához pénz kellett, de felesége családja nem adott neki. Ekkor adósságokat csinált és ezeknek nagy részét most a tisztikarnak kell helyette kifizetnie. Szökése előtt kevés idővel a véletlen újból összehozta első szerelmével, a szakácsnővel.

Nagyobb összegű váltói most május elsején váltak esedékessé. E váltók között van néhány olyan is, amely büntetőjogi elbírálás tárgya lesz. Növelte ellene az ellenszenvet a tisztikarban az a körülmény, hogy nap-nap után érkeztek be ellene följelentések az ezredparancsnoksághoz, amelyek mind csunya vádakkal terhelték. Miután más menekvése nem volt, elhatározta, hogy megszökik. Előbb azonban felvette gázsiját s pénzzé tette feleségének minden kezűgyébe akadt ékszerét és a múlt hónap utolsó napján régi szeretőjével együtt váratlanul eltűnt Debreczenből.

Budapestre e hónap 3-án, kedden érkeztek. Mozgay szökése előtt írásztalanul hagyta lemondó levelét és civílirohában utazott el. A fővárosban kedden este 6 óra tájban vett fel lakást Garay-utca 24. szám II. emelet 19. szám alatt egy államvasúti hivatalnok családjánál. A bejelentő lapot a következőképen töltötte ki.

Atyja: Mozgay Sándor. Anyja: Petkó Zsuzsanna.
Mozgay Sándor.
Postatiszt.
Pálfa (Toínamegye), magyar.
Református, nős, 40 éves.
Előbbeni lakása: Nagy-Szeben.
Érkezésének ideje: május 3.

Kedvesét mint hitese feleségét szerepeltette a házbeliek előtt, akik elhitték Mozgaynak, hogy feleségét fűrdőzni viszi. Tegnapi délután 2 óra tájban az I. honvédegyalozred két tisztje: Kreszki százados és Köröskényi főhadnagy keresték Mozgayt, aki azonban nem volt otthon. A két tiszt kijelentette, hogy nekik okvetlenül be kell várnai Mozgay visszatérését. Türelemesen vártak egészen esti 7 óráig, mikor végre Mozgay hazajött.

Kreszki százados erre a belépő Mozgay elé lépett és így szólt:

— Utasításom van, hogy letartóztassalak! Sajnálom, de a parancsnak eleget kell tennem. Figyelmeztetlek, töltött fegyverrel torolnék meg minden vonakodást vagy szökési kísérletet!

Mozgay csendes resignációval fogadta e kijelentést s csak ennyit mondott:

— Mit akartok még tőlem? Én lemondtam rangomról, lemondó levelemet otthagytam az asztalomon. Én most békés polgár akarok lenni!

— Kérlek, ez nem tartozik rám, ezt igazítsd el ott, ahova megyünk.

Azzal bérkocsin egyenesen a József-utcai honvédfogház épületéhez hajtottak, ahol a százados szerencsétlen bajtársát a kulcsárnak átadta. A hadbíró ma már ki is hallgatta.

A magára hagyott „szerető” ma reggel óta eltűnt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Bernardi a Vigaszínházban. A szezon bezárta előtt még egy érdekessége lesz a Vigaszínháznak. Ez C. Bernardi olasz színművész, aki egymaga játsszik végig egy egyfelvonásos darabot, amelyben ő szereplő van. Bernardi, állítólag, mind az őt szerepet oly gyors átöltözéssel és oly hűséggel játssza végig, hogy csak az éles megfigyelő képes észrevenni, hogy az őt szerepet voltaképpen egy ember játssza. Három estén át, május 18-án, 19-én és 20-án fog fellépni.

* A városligeti színikörből. Feld Zsigmond, a városligeti színikör igazgatója, szerződtette Fehér Anna kisasszonyt, aki hosszabb ideig tanult énekelni Bianchi Biancánál s a télen nagy sikerrel vendég szerepeket Szegeden.

* Loie Fuller. Loie Fuller még kétszer és pedig szerdán és csütörtökön lép föl a Magyar színházban. Szerdán „A gésák” operette második felvonásában és a darab végén, csütörtökön, az „Utazás egy apa körül” első felvonása után tánczol. Ez utóbbi lesz bucsufellépte.

* Eduard pöre. Feydeau és Desvalliéres háromfelvonásos bohózata pénteken kerül bemutatásra a Magyar színházban. A darab jelmezes főpróbáját csütörtökön délelőtt 11 órakor tartják meg.

* A városligeti színikör megnyitása. A városligeti színikör nyári évadja vasárnap, 15-én, kezdődik. Feld Zsigmond igazgató jó társulatot szervezett s így élvezetes előadásokra van kilátás. A társulat tagjai már megérkeztek és a próbák javában folynak. Megnyitó előadásul délután 3 órakor Rákosi Jenő „Magdolna”-ját adják fel helyárrakkal, míg este 7 órakor rendes árrakkal Kövessey Albert énekes bohózata „A varrónő” kerül bemutatásra.

FŐVÁROS.

(A kenyér drágasága.) Hermann Béla tanácsos a tanács utasítására pénteken résztvett a földművelésügyi miniszternél tartott drágasági értekezletben, amelynek megállapodását ma jelentette be a közéleti elemzési bizottságnak. Darányi miniszter kijelentette, hogy jelenleg az árak leszállítására nincs szükség, mert a drágaság arányban van a buza árával. A meglévő lisztartalmat nem szükséges most felhasználni, mivel a munkásoknak ez idő szerint meglehetősen keresetük van, hanem azt a télire tartogatja, mivel nem tudni, vajjon nem áll-e be az élelmiszerek állapotában oly fordulat, mely az inséget vonja maga után. De ha ez a szomorú állapot bekövetkeznék, a miniszter megígérte, hogy önköltségén a ménési birtokról 12 ezer darab félkilós kenyeret szállítat. A bizottság örömmel vette tudomásul a miniszter kijelentéseit. A tanács a kenyérrárusítóknak a minap ingyen helyet engedett át a vásárcsarnokban. Ezek azonban a tanács kedvezményét visszautasították azért, mert a tanács a kenyér árának a fölemelését nem engedte meg. A bizottság ma azt határozta, hogy az összes eddig fölemelt árakat a rendes értékekre redukálja.

(Közszégi választók névjegyzéke.) A közszégi választók névjegyzéke május 16-tól május 31-ig kellő kiigazíthatás végett közszemlére lesz téve a fővárosban. A IX. kerületi polgárok a Bakács-tér 14. szám alatt, a X. kerületi polgárok a kőbányai, bányai-téri adóhivatalban naponként délután 3—6 óra közt tekinthetik meg a választói névjegyzéket.

(Tanítói választások.) Az üresedésben levő s ujonnan szervezett polgári és elemi iskolai igazgatói, illetőleg tanítói és segéd-tanítói állásokra hirdetett pályázat, tegnap déli 12 órakor lejárt. Beérkezett összesen vagy 1500 pályázati kérvény, a legtöbb természetesen a tanítónői, illetőleg segéd-tanítónői állásokra. A tanügyi osztályban már a legközelebbi napokban hozzálatnák a minősítési táblázat összeállításához s hihetőleg három hét alatt el is készítik, úgy hogy a kijelölések június első napjaiban a választások pedig június 10—12-ike táján megejthetők lesznek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A sikasztó büntetése. Lőcsei tudósítónk táviratozza: A lőcsei törvényszék Braisz Bódog kubachikörjegyzőt többrendbeli hivatali sikasztás miatt másfél évi börtönre ítélte.

— Elítélt lapzerkesztő. A törvényszék ma öttheti fogházra ítélte a „Tipographia” című szaklap szerkesztőjét, Lipp Károlyt, mert több politikai cikket közölt, noha a törvény által megkívánt kaucziót nem tette le. A végtárgyaláson Vázsonyi Vilmos védő csodálkozott azon, hogy az ügyészség mostanában „bizonyos” szaklapokban keresve keresi a politikát.

— Valóságos kauczió nélküli politikai razzia tart, ugymond.

Az elnök: Ne tessék efféle kifejezésekkel élni.

A védő: Hiszen a razzia hatósági eljárás s így az a kifejezés nem lehet sértő.

Az elnök: De én megtúltom!
Az elítélt a fogházbüntetés ellen fölébkezett.

— Két zérus. A törvényszék okirathamisítás büntetése miatt felesztendői börtönre ítélte Klammér József ügynököt, aki egy takarékpénztári könyvet akként hamisított meg, hogy a „12”-ös számhoz két zérúst toldott. Ezt a takarékpénztári könyvet aztán odaadta a tőle elváltan élő feleségének — végkielégítésül.

— Brutális rendőr. Tavaly történt, hogy Gamszer Károly bérkocsitulajdonos neje a Feszty-féle körkép előtt várta a férjét, midőn Diósi János rendőr hozzámment és mosolyogva szólította meg:

— Tetszik-e gesztenye, angyalom? Gamszerné a tolokodó rendőrt erőlyesen rendreutasította, mire az hivatalos komolysággal rákiáltott az asszonykára:

— Igazolja magát, különben előállítom. Ebben a perczen érkezett oda a férj és mikor felesége elmondta a történeteket, felmutatta hajtási igazolványát. Diósi ezzel nem érte be és követelte Gamszertől, hogy menjen vele lakására és ott igazolja magát. Gamszer, hogy az utcai botránynak véget vessen, kocsiba ült nejével és a tolokodó rendőrral együtt, és lakására hajtatott, ahol a házmester igazolta személyazonosságát. Diósi távozott, de nemsokára újból visszatért és a Gamszer-házaspárt azzal vádolta, hogy megcsalták őt. Addig hepcziáskodott, míg az asszonyka kijött a sodrából és két hatalmas pofont mért reá. Ilyen előzmények után kerültek Diósi és Gamszerné a vádlottak padjára. A törvényszék Gamszernét fölmentette, a rendőrt azonban kéthónapi fogházra ítélte.

— Szociálalista sajtópör. Az adai szociálalista szerb újság sajtópörét — mint levelezőnk jelenti — ma tárgyalta a szegedi esküdtszék. A vádlott ma is Radujkov Dömötör földmunkás, a „Zemljedelész” szerkesztője volt, akit az államfogházból vezettek a végtárgyalásra. Mert tudvalevőleg a vértanujelöltet pár hét előtt ítéltek csak el három hónapocskára — izgatásért. A végtárgyaláson Radujkov azzal védekezett, hogy az inkriminált cikknek nem ő a szerzője, hanem azt csak a fővárosban megjelenő „Földművelő”-ből fordította. Dr. Kardoss Kálmán királyi ügyész azonban mégis föntartotta a vádat, mivel a cikkben van osztálygyűlöltre való izgatás, még az esetben is, ha a budapesti kir. ügyészség figyelmét kikerülte volna is. Ferencz Gáspár szabólegény, a vádlott Radujkov védője, a krisztusi elveket próbálta kimagyarázni a cikkből, ami nem sikerült, mert az esküdtek 11 szóval vétkesnek nyilvánították Radujkovot, kit a törvényszék újabb három hónapi államfogházra és 100 orint pénzbüntetésre ítelt. Radujkov semmiségi panaszt jelentett be. Az ítélet kihirdetése után a vádlottat visszakísérték az államfogházba.

— Ékszer-uzsora. Sch... főhadnagynak pénzre lévén szüksége, Bóri Ignác pénzágenshez fordult, akinek közvetítésével Mosánszky Tivadar divatkereskedőtől pénz helyett kapott egy gyémánt-nyaklánczot ötezer forint értékben. Ezért a nyaklánczért a főhadnagy 500 forint készpénzt és egy 4500 forintról kiállított váltót adott. A főhadnagy természetesen azonnal zálogba küldte az ékszer, de nem kapott rá többet, mint 1400 forintot. Mikor Mosánszky a váltót beperelte, Sch. főhadnagy megbecsültette a nyaklánczot és mivel azt hivatalosan csak 2680 forintba becsülték, följelentette Mosánszkyt uzsora vétsége miatt. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti törvényszék és Mosánszkyt az uzsora vétségének vádja alól fölmentette; mert a bíróság csakis azt látta beigazolván, hogy a panaszos drágán vette az ékszer, és nem vehette a bíróság bebizonyítottnak azt sem, hogy Mosánszkynek az ékszervásárlás czéljáról, a panaszos szorult helyzetéről tudomása volt.

— A Nemzeti Színház mint — alperes. Megírtuk, hogy Madách Aladár, az „Ember tragédiája” nagynevű szerzőjének a fia, 15.200 forintot követel a Nemzeti Színház igazgatóságától, mert a kereset szerint 1888. óta száztizenhétszer adták elő az Ember tragédiáját és előadásokonként 1800 forin

volt a bevétel. A dr. Zollner. Béla által benyújtott keresetre ma adta be dr. Hets Ödön ügyvéd elleniratát, amelyben Madách Aladárnak a követeléssel való elutasítását kéri. Fölemíti, hogy a fölperes évek előtt a Nemzeti Színház javára minden tiszteletdíjról lemondott.

SPORT.

Budapesti tavaszi versenyek.

(Harmadik nap.)

A mai Esterházy-díj, az Asszonyságok díja és az Állam-díj nem nagy közönséget vonzottak a versenytérre. Érdekes látogatói voltak a versenytérnek: Goluchowski külügyminiszter és a delegáció számos tagja, akik az egyes futamokat nagy érdeklődéssel nézték végig. Az idő esős és szeles volt s csak úgy négy óra tájban kezdett a zivatarral fenyegető ég kiderülni. A mai nap futamai rendkívül érdekesek voltak, különösen az izgalmas finishekben nem volt hiány.

Az Esterházy-díj nem kis meglepetéssel végződött. A vén Ignác hatvanhat kilogrammnyi nehézsúlyával a távoszlopnál játszva huzott el a mezőny előtt s könnyen nyert Candide ellen. Győzelme annyival is inkább meglepett mindenkit, mert a derbytávolságu versenyt erős iramban futották.

Az Asszonyságok díja Mérges biztos zsákmánya lett. Jankovich B. Gyula nagy rámarkban alkotott háromévese a starttól a czélig folyton vezetve nyerte meg a versenyt Brookkal a nyeregben. Mérges bécsi futása óta sokat javult s még nincs kondíciója tetőpontján.

Az Állam-díj és a Batthyány-Hunyady-díj finishei is rendkívül érdekesítő látványt nyújtottak. Előbbiben a hatalmas Cziganylegény, mely favoritként indult, elkeseredett küzdelem után csak nyakhozszal lett második Doria mögött, mely végre beigazította a hozzáfűzött várakozásokat. Nagy küzdelem fejlődött a Batthyány-Hunyady-díjban is, melyben Inaska verte le nyakhozszal Mirkót. A nyeretlenek díjában is impozáns végküzdelemben haladtak el a kétévesek a czél előtt. Ladra és Leader derékfutásban haladtak el a tribünök előtt s csak a czélnél volt egy fejjel első Ladra. Jó kétévesek futottak az utolsó versenyben, melyben az előkelő származású Round the-corner igazolta be nagy klasszisát. Hortobágy Cid mögött erős küzdelem után fejhozszal lett harmadik. Jelöltjeink közül Mérges, Doria, Ladra és Round the-corner elsőnek, Cziganylegény és Hortobágy másodiknak érkeztek a czélhoz.

A részletes eredmény a következő:

I. Esterházy-díj. Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter.

1. Báró Üchritz Zs. Ignác 67 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Báró Springer G. Candide 52 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Blaskovich Ernő Kelet 64 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még: Gróf Andrassy T. Jason 64 kilogramm, lovagolta Barker. Capt. Gaston Abgar 52 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford A. Szemere M. Félénk 52 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Jason erős iramban ugrott el a vezetéssel Félénk és Kelet mögött, három hosszsal hátrább Candide, Abgar, messze hátul feltartva Ignác galoppoztak. Az egyenesen már Jason kiadta erejét, helyette Kelet veszi át a vezetést. A távoszlopnál Candide látszik nyerőnek, de ekkor kívülről Ignác buvik elő s bámulatos könnyűséggel viszi be nagy terhét elsőnek.

Hat hosszsal igen könnyen nyerve, egy hosszsal harmadik. Idő 2 p. 47 mp. — Totalisateur: 5 : 36. — 1 frtos helyen 5 : 30. — 30 kros helyen 5 : 30. Helyrefogadások: I. 25 : 62. II. 25 : 45.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 17 Candide, 5 : 18 Kelet, 5 : 19 Jason, 5 : 23 Félénk, 5 : 135 Abgar.

Könyvfogadások: 3 Candide és Jason, 3/4 Kelet, 4 Félénk, 6 Ignác, 10 Abgar. Versenyérték: 1920 korona, 900 korona a másodiknak.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona, távolság 1400 méter.

1. Mr. Siltan Morny 60 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Dreher A. Zete 64 kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Gróf Degenfeld L. Szeszély II. 53 1/2 kilogramm, lovagolta Barvet

Futottak még: Rohonczy G. Arviz 50 kilogramm, lovagolta Cleminson, gróf Wenckheim D. Cereal 53 1/2 kilogramm, lovagolta Adams.

Cereal vezet Szeszély II. és Morny előtt. A távoszlopnál Morny látszik frontban. A forintos tribünökkel Zote nyomul fel s Szeszély II-t a harmadik helyre szorítja, mialatt Morny könnyen győzött.

Félhozszal könnyen nyerve, két és félhozszal harmadik. Idő 1 p. 36 mp. — Totalisateur: 5 : 11. — 1 frtos helyen 5 : 12. — 30 kros helyen 5 : 13. — Helyrefogadások: I. 25 : 38. II. 25 : 107.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 17 Cereal, 5 : 22 Szeszély II., 5 : 42 Arviz, 5 : 58 Zote. Könyvfogadások: 1 1/2 Morny, 2 1/2 Cereal, 3 Szeszély II., 5 Arviz, 7 Zote. Versenyérték: 1970 kor., 230 kor. a másodiknak.

III. Asszonyságok-díja. Tiszteletdíj és 500 darab cs. és kir. arany. Távolság 2400 méter.

1. Jankovich-Bésán Gy. Mérges 60 kilogramm, lovagolta Mr. Brooke.
2. Dreher Antal Rache 68 1/2 kilogramm, lovagolta herczeg Taxis.
3. Egyedi Arthur Buda 60 kilogramm, lovagolta báró Eltz.

Futottak még: Gróf Andrassy T. Veloce 58 1/2 kilogramm, lovagolta Horthy sz. Gr. Kinsky Zd. Pressburg 60 kilogramm, lovagolta gróf Chorinsky.

Buda, Mérges, Veloce, Rache, Pressburg ily sorrendben állanak a starthoz. Adott jelre Mérges ugrik el a vezetéssel ezt, mindvégig megtartja s könnyen győz az utolsó helyről fokozatosan felnyomul Rache és az erősen kilovagolt Buda előtt. Pressburg következetesen utolsó.

Kéthoszszal könnyen nyerve, félhozszal harmadik. Idő 2 p. 51 mp. — Totalisateur: 5 : 9. — 1 frtos helyen 5 : 9. — 30 kros helyen 5 : 10. — Helyrefogadások: I. 25 : 30. II. 25 : 33.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 15 Rache, 5 : 29 Buda, 5 : 54 Pressburg, 5 : 124 Veloce.

Könyvfogadások: 1 1/2 reá Mérges, 4 Rache, 6 Pressburg, 8 Buda, 10 Veloce. Versenyérték: 5000 korona és tiszteletdíj, 1600 korona a másodiknak.

IV. Állam-díj. 3000 korona a győztesnek. Távolság 2000 méter.

1. Péchy A. Doria 50 1/2 kilogramm, lovagolta Poole.
2. Gróf Henckel A. Cziganylegény 58 1/2 kilogramm, lovagolta Grimshaw
3. Báró Springer G. Erbprinz 50 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Gróf Festetich T. Murillo 50 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford S. Wahrman R. Eigentlich 50 1/2 kilogramm, lovagolta Rawlinson.

Murillo vezet jó tempóban Erbprinz előtt. Eigentlich Cziganylegény s hátul Doria követik. Az egyenesen Erbprinz színe látszik, távoszlopnál Cziganylegény látszik biztos nyerőnek. Lovasa már mérsékelni akarja az iramot, egyszerre a korlát mellől Doria piros dressze tör elő s hosszas küzdelem után nyakkal győz.

Küzdelem után fejhozszal nyerve, öt hosszsal harmadik. Idő 2 p. 12 mp. — Totalisateur: 5 : 21. 1 forintos helyen 5 : 25. — 30 kros helyen 5 : 23. — Helyrefogadások: I. 25 : 50. II. 25 : 35.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 9 Cziganylegény, 5 : 24 Murillo, 5 : 41 Eigentlich, 5 : 59 Erbprinz.

Könyvfogadások: 1 1/4 Cziganylegény, 3 Doria, 4 Murillo, 5 Eigentlich, 16 Erbprinz. Versenyérték: 2960 korona, 680 korona a másodiknak.

V. Batthyány-Hunyady-díj. Díj 400 darab cs. és kir. arany. Távolság 1600 méter.

1. Báró Springer G. Inaska 60 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Péchy A. Mirkó 60 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Schosberger L. Hébe 51 kilogramm, lovagolta Wilton.

Futottak még: Capt. Gaston Csipke 51 kilogramm, lovagolta Bulford A. Péchy A. Stewarton 60 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford S.

Stewarton mutatja az utat a mezőnynek. Hébe, Csipke, Inaska akceptálják az iramot, Mirkó utolsó. Az egyenesen Hébe verve van, Inaska kis nögtásra az élre megy. A távoszlopnál Mirkó igyekszik előre, Inaska lovasa észreveszi a veszedelmét, kézzel, lábbal dolgozik, hogy elsőségét biztosítsa.

Küzdelem után nyakhozszal nyerve, négy hosszsal harmadik. Idő 1 p. 47 mp. — Totalisateur: 5 : 16. — 1 frtos helyen 5 : 14. — 30 kros helyen 5 : 13. — Helyrefogadások: I. 25 : 39. II. 25 : 53.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 10 Hébe, 5 : 18 Mirkó és Stewarton, 5 : 88 Csipke.

Könyvfogadások: 1 1/2 Hébe, 2 1/2 Mirkó, 3 Inaska, 10 Csipke és Stewarton. Versenyérték: 5600 kor., 1200 kor. a másodiknak.

VI. Nyeretlenek-díja. Díj 3000 korona, távolság 1000 méter.

1. Capt. Gaston Ladra 50 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Báró Springer G. Leader 51 1/2 kilogramm, lovagolta Hyams.

3. Gr. Festetics P. Tudom 50 kilogramm, lovagolta Ibbet.
4. Gróf Teleki J. Katicza 50 kilogramm, lovagolta Wilton.

Futottak még: Gróf Kinsky Zd. Táltos 68 1/2 kilogramm, lovagolta Grimshaw H. Báró Üchritz Zs. Georgie 62 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Ladra és Katicza vezetésével indul el a mezőny. A távoszlopnál Ladra könnyű győztesnek látszik, de az erősen lovagolt Leader mindinkább veszedelmesebben közeledik felé. Derék futásban küzdenek a czélig, csak a bírói ítélet bírta eldönteni Ladra előnyére a győzelmet.

Eros küzdelem után rövid fejhozszal nyerve, négy hosszsal harmadik. — Idő 1 p. 6 mp. — Totalisateur: 5 : 10. — 1 frtos helyen 5 : 11. — 30 kros helyen 5 : 9. — Helyrefogadások: I. 25 : 33. II. 25 : 38.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 21 Leader, 5 : 84 Georgie, 5 : 37 Katicza, 5 : 68 Tudom, 5 : 90 Táltos.

Könyvfogadások: pari Ladra, 2 Leader, 4 Georgie, 6 Katicza, 8 Táltos és Tudom. Versenyérték: 2960 korona, 720 korona a másodiknak.

VII. Kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Wahrmann R. Round the corner 56 kilogr. lovagolta Adams.
2. Gróf Andrassy T. Cid 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Gróf Festetich T. Hortobágy 56 kilogramm, lovagolta Park.

Futottak még: Tránkel A. száz. Canterbury 56 kilogramm, lovagolta Huxtable. Dreher A. Weyer 54 1/2 kilogramm, lovagolta Bulford S. Capt. Gaston Parázs 56 kilogramm, lovagolta Bulford A. Gróf Hunyady I. Diemed 56 kilogramm, lovagolta Cleminson. Báró Podminiczky G. Játék 56 kilogramm, lovagolta Ibbet. Gróf Teleki J. Ferbli 56 kilogramm, lovagolta Wilton.

Hortobágy indul el a vezetéssel, mellette Weyer és Parázs színei látszanak. A távoszlopnál Round the corner vezet s elsőségét mindvégig megtartja. A második helyért Cid és Hortobágy küzdenek, végre Cid fejhozszal szorítja a harmadik helyre.

Félhozszal könnyen nyerve, fejhozszal harmadik. Totalisateur: 5 : 36. — 1 frtos helyen 5 : 33. — 30 kros helyen 5 : 25. Helyrefogadások: I. 25 : 48. II. 25 : 62. III. 25 : 35.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5 : 13 Hortobágy, 5 : 15 Canterbury, 5 : 60 Diemed, 5 : 74 Weyer, 5 : 79 Cid, 5 : 112 Játék, 5 : 134 Ferbli, 5 : 244 Parázs.

Könyvfogadások: 2 Canterbury és Hortobágy, 4 Round the corner, 8 Diemed.

Versenyérték: 2960 korona, 820 korona a másodiknak.

NYILT-TÉR.

UJ férfiruha bérlet.

Ifj DEUSCH MANÓ

elsőrangú szalon, saját műhelye. Ferenczlek-terén 7., I. em., (Bazár) A bérlet két évre kötik meg.

Például 31 frt 25 kr 1/4 évi fizetés ellenében szállítok: Szövetek szabad választás szerint. A régi öltönyöket nem kell visszazadni.

- 1 tál kabátot, vagy 1 frakköltényt,
- 1 felsőt vagy 1 jaket-öltényt, vagy 1 smoking-öltényt,
- 1 tavaszi öltönyt,
- 1 nyári öltönyt,
- 1 téli öltönyt.

Egyen ruhadarabokra is lehet bérletet venni, részletfizetés ellenében; készpénzfizetés mellett 50% sccntó.

Figyelmeztetés.

A pünkösdi „Konstantinápolyi luxuskirándulásra” eddigéig már számosan jelentkeztek, úgy, hogy kénytelenek vagyunk a t. résztvenni szándékozókat a kitűzött határidőre,

május hó 15-re

figyelmeztetni, amelyet semmi körülmények között sem leszünk képesek meghosszabbítani.

Budapest, 1898. május 10-én.

Városi menetjegyjiroda.

(Hungária-szálló).

Columbia-kerékpárok. Meteor-kerékpárok. Nagy kerékpáriskola. Hittudást tanítanak Világyűjtés. Fodor Károly és társai. Aréna-ut és Lendvay-utca sarak. Villanyos-vasút megállóhelyére.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, május 10. (C. T. B.)

	május 10. cents	május 9. cents
Buza májusra	191	185 1/2
" júliusra	122	128 1/2
" szeptemberre	96 1/2	102
Tengeri júliusra	40 3/4	42 1/4

Chicago, május 10. (C. T. B.)

	május 10. cents	május 9. cents
Buza szeptemberre	90 1/4	94 1/4
Tengeri szeptemberre	36 1/4	37 3/4

Pénzügy.

Magyar agrár- és járadékbank részvény-társaság. A bank szülő-kötvényeire az Unió-banktól alakított konzorcium az átvett címletek eladása után felosztott.

Osztrák-magyar bank. Ugy látszik, hogy az élénk gabonaüzlet is hatással van a bank kölcsöntizletére. Május első hetében ugyanis a váltóleaszámítás 1-35 millióval, a lombard 109.000 forinttal emelkedett. Az érczkészlet 3-16 millióval csökkent, miután a bank kénytelen volt a piacnak valutákat és devizeket rendelkezésére bocsátani. A bankjegyforgalom 8-82 millióval apadt, míg az adómentes bankjegyzatalék 5-98 millióval gyarapodott és 48.02 milliót teszen.

Ipar és kereskedelem.

Kőbányai sertésplaccz, május 10. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 57—58 krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm sulyban) 56—57 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 61—62 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) 53 1/2—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 59 1/2—60 krajczár, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 59—59 1/2 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 58 1/2—59 krajczár. Sertésleaszám: 1898. május 8. napján volt készlet 39.834 drb, május 9-án felhajtott 520 drb, május 9-én elszállított 414 darab, május 10-ére maradt készletben 39.940 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, május 10. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesötvárosi konzum-sertés vásárra 1898. május 9-én érkezett 945 drb. Készlet 489 darab, összes felhajtás 1434 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 846 drb, elszállítatlan maradt 588 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—59 kr, 220—280 kilós 56 1/2—59 krajczár, 320—380 kilós 54—58 1/2 krajczár, öreg nehéz 50—54 krajczár, malacz 36—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertés vásár, május 10. A mai vásárra felhajtottak 4692 darab fiatal sertést és 3509 darab magyar zsirsertést, összesen 8201 darabot. Vontakozott üzletmenet mellett jegyezték: Prima 54—55 krajczár, kivételesen 55 1/2 krajczár, közepes és vén sertés 52—53 krajczár, könnyű 47—51 kr., fiatal sertés 35—47 krajczár kilónként élő sulyban.

Budapesti borjuvásár, május 10. A mai vásárra felhajtottak 1197 darab élő borjut. Napi árak: Bekföldi borju 100 kilónként 30—40 forint, kivételesen 42 frt.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 10.

Mindennap azt gondoljuk, hogy az amerikai orgia elérte tetőpontját, hogy az áremelkedés már vehemensebb nem lehet és a következő reggel azt tapasztaljuk, hogy az újabb hausse még az eddigi szaltált árugrásokat is felülmúlja és hogy a tegnapi rendkívülinek jelzett jegyzéseket ma már összehasonlíthatatlanul nagyobb mértékben abnormalis áruk váltották fel. Hová fog ez fejlődni? Nincs, aki erre meg tudna felelni.

A termelő, a gabonakereskedő, a molnár nem mondhatnak véleményt, mert oly tényezőkkel kell számolniuk, amelyek minden kombinációt halomra döntenek, a nemzetgazda tudománya száraz teoriává süllyed manapság, mert hiába hivatkozik a szak tudós a statisztikára, az árképződés természetes faktorjaira és az utolsó deczeniumok hasonló helyesreire, az ezekből vont konkluziók csuf kudarcot vallanak.

A napi krónikás is csak arra szorítkozhatik, hogy az eseményeket fixirozza és e szempontból kiindulva, regisztráljuk, hogy nálunk még meglehetősen higgadt az üzleti forgalom jellege és ma is például egyenlegként a májusi buza csak három centssel, a szeptemberi másfél centssel javította árát. A könnyebb szembeállítás kedvéért ma, mikor Amerikát lesi a világ, centsekben kell kifejezünk a variációkat.

Mindjárt kitűnik az óriási ellentét, amidőn konstatáljuk, hogy New-Yorkban a májusi buza ára egy negyed dollárral, a liszté fél dollárral emelkedett.

Hire jár, hogy az amerikai „corner” Európában szövetséges társra talált egy francia gabonacégben, amely ugyanazt a nevet viseli, mint a század egyik legszenzációsabb és legtöbb port felvert eseményének az Ördögzigetre száműzött hőse. Amit tehát az amerikai eddig oly mámorító sikerrel keresztül vitt és amin lankadatlan buzgalommal tovább dolgozik, ugyanazt a filantropikus tevékenységet kifejti majd a francia cég a szárazföldön és ügynökei máris összevásárolják Londonban, Liverpoolban, Pittsburgban, Marseilleban és Párisban a gabonakészleteket.

Ime a franco-american alliance, amelynek főcélja a világ kenyérmagvait magához ragadni, fényűzési czikké tenni a lisztet, amelynek fogyasztását csak a földi javakkal dusan megáldott handok engedhetik meg maguknak, azok is csak úgy, ha e földi javak egy hányadát feláldozzák a megszokott élelemért. Mert ha lehetséges volt, hogy május etseje óta a tengerentúli piacokon a buza kilogrammjának ára mintegy 8 krajczárral emelkedjék, akkor az sincs kizárva, hogy minden egyes szemét arannyal kell majd megfizetni.

Az egész világ bámulva nézi, mint uralkodik egy ember, vagy mondjuk szövetség az összes kulturállamok felett. Hiszen, ha ez így folytatódik, akkor a népek reggeli imájukban akként fohszkodnak majd, hogy: „Oh, Leiter et Companie, add meg a mindennapi kenyérünket!”

Az európai kormányok a legkétségesebb intézkedésekhez fordulnak, hogy gátat vessenek az ijesztő drágulásnak, amelynek nyomában inség, zendülés és vérontás jár, de tehetetlenek. Mit használna ma a vámpolitika? Ha az összes gabona és lisztvámokat eltörölnék, ha még hegyibe premiumot tűznének ki minden bevitt zsák buzáért (ad analogiam kiviteli premium) még ez sem volna az a kulca, amely a gabonauzsorások magtárjait kinyitná.

Nem-e abszurdum, hogy a tizenkilencedik század utolsó husztrumban az európai nagyhatalmasságok képtelenek legyenek egyesek határt nem ismerő kapzsisága miatt népeiket az éhínségtől megóvni?

A jövő legérdekesebb közgazdasági és politikai problémái közé tartozik majd annak a kérdésnek a megoldása, mikép lehetne az ily közveszélyes üzelmeket lehetetlenné tenni. Mert amit ma Leiter Amerikában és Dreyfus Franciaországban és Angliában művel, arra egy másik rossz termésű évben akadhat vállalkozó nálunk is és az összes termelő országokban és megvan egy, az egész világot átölelő ring.

Nem-e kell majd törvényhozásilag arról gondoskodni, hogy bizonyos esetekben, ha éhínség fenyeget, az államnak joga legyen ahhoz, hogy a bezárt gabonát erőhatalommal visszaadja a közforgalomnak? Ép úgy, amint a hatóság a telek, vagy háztulajdonosnak azt mondhatja, hogy megveszem az ingatlanodat, akár akarod, akár nem, mert szükségem van rá közegészségi, vagy akár csak közszépészeti szempontból, épügy, sőt szárszorta több joggal kell, hogy kiszajátíthassa a gabonát, ha a néperdek kívánja.

De hát ez a jövő zenéje! Ami a mostani komoly napokat illeti, konstatáljuk, hogy a határidőpiacozon aránylag józan felfogás érvényesül. A készáru üzletben összehasonlíthatatlanul nagyobb az áremelkedés és ez érthető, mert a fogyasztás és a malmok az effektív árut most ily árk mellett is használhatják. Hogy mi lesz május második felé-

ben vagy júniusban, azzal a malmok és a gyárák — egész helyesen — nem törődnek.

Nálunk inség nem állhat be ami a készleteket illeti, ehhez ma már kétség nem fér. De Európa nézve sincs okunk egyelőre kétségbeesni, tekintettel arra, hogy az alábbi tabellák szerint jelenleg mintegy 11,000,000 métermázsa buza van utban az Atlanti Óceánon Európa felé.

Az angol piacok ma is szilárd irányt követnek (London 2 shillinggel, Liverpool 5 1/4 pennyvel magasabb).

Ma a C. T. B. a következő statisztikai jelentéseket teszi közzé: Az amerikai kikötők és kereskedelmi góczpontok látható gabonakészlete — new-yorki sürgöny szerint — kitett millió busholekben:

	május 7..	a mult héten	1897-ben	1898-ban
buza:	22.528	23.268	31.862	54.000
tengeri:	24.993	27.044	15.061	10.337

A mult hét állományához képest tehát buzánál 735.000 bushelnyi, tengerinél 2,051.000 bushelnyi apadás mutatkozik.

További kábelsürgöny az amerikai gabona- és lisztkivitel mult heti alakulásáról számol be. Az atlanti kikötőköl való export az egyes európai országokba a következő volt:

	buzában ezer bushel	tengeriben ezer bushel	lisztben ezer zsák
Angliába	1300	2520	180
Franciaországba	300	300	—
Németországba	220	1710	—
Belgiumba	220	1520	—
Más országokba	—	370	50
összesen	2040	6420	230

Jelentik azonkívül, hogy az Atlanti-tengeren utban levő góczsők a következő, quarterekben kifejezett gabonamennyiségeket hozták Európába:

	a mult héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzából	2,690,000	2,850,000	+ 160,000
tengeriből	620,000	520,000	— 100,000

	a mult héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzából	2,260,000	2,170,000	+ 90,000
tengeriből	1,020,000	860,000	+ 160,000

Végül Londonból telegrafálják: Angliában gabona- és liszt hozatalának összegét, amely quarterekben kitett:

	a mult héten	az utolsó előtti héten	különbség
buzában	335,000	301,000	+ 34,000
lisztben	116,000	115,000	+ 1,000
tengeriben	235,000	297,000	— 62,000
árpában	48,000	54,000	— 6,000
zabban	47,000	143,000	— 96,000

Buza.

Elkelt 30.000 métermázsa buza 30—50 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség malmokban	é vagy új	származás	hivatalos kint suly kgban	minőségi megjegyzés	átadást hely	100 kg-ért 100 kg-ért	kezp. vagy B. hora
1700	új	tiszavidéki	79	—	Budapest	16.40	8 hó
100	„	„	78 1/2	—	„	16.05	„
150	„	„	78 1/2	—	„	15.80	„
400	„	„	74 1/2	—	„	15.80	„
1000	„	„	74 1/2	—	„	15.50	„
100	„	pestvidéki	78	—	„	15.65	„
200	„	„	75 1/2	—	„	15.35	„
200	„	„	75	—	„	15.80	„
800	„	„	78 1/2	—	„	15.17	„
500	„	fehérmezei	78 1/2	—	„	15.75	„
150	„	tolnai	78 1/2	—	„	15.45	„
400	„	„	77 1/2	—	„	15.50	„
1000	„	„	78	—	„	15.45	„
1000	„	kálcsai	78	—	„	16.10	„
2000	„	vasárhelyi	78	—	„	16.50	„
3000	„	bánsági	71	—	„	14.50	„
1000	„	raktári	74	—	„	14.90	„
4000	„	aláhországi	78	transzito	„	18.80	„

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	100 kilogr. kisz. ára	100 kilogr. kisz. ára	100 kilogr. kisz. ára	100 kilogr. kisz. ára
Tiszavidéki	74	15.30	15.30	75
„	78	15.50	15.55	77
„	78	15.90	15.90	79
„	80	—	—	79
Pestvidéki	74	15.15	15.25	75
„	76	15.45	15.50	77
„	78	15.75	15.25	79
„	80	—	—	79
Fehérmezei	74	15.20	15.35	75
„	76	15.55	15.60	77
„	78	15.85	15.90	79
„	80	—	—	79

(Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 66.0-67.5 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.40 frt. Csirke 1 pár 0.50-1.20 frt. Lud bizot: kilonként 46-50 kr. — Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 31.00-31.05 frt. Sargarépa 100 kötés 3.00-5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 3.00-5.00 frt. Lenese m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika f. 100 kiló 30-50 frt. II. 10-30 frt. Vaj L. rendű kilonként 1.90-1.90 frt. Vaj-téa kilonként 1.10-1.40 frt. Burgonya-rizsa 100 kiló 3.0-3.00 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.00-3.70 frt. — Halak. Harsca (élő) 0.0-1.0 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60-1.0 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.60 frt.

Szesz.

Bécs, május 10. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.90-21.10 forinton kelt el Berlin, május 10. Szesz helyben 54.60 márká = 32.11 frt. fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.0 frt.

Stettin, május 10. Szesz 70 márká fogyasztási adóval 57.10 márká = 31.86 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.0 frt.

Boroszló, május 10. Szesz (50-es) pr. májusra 73.30 márká = 43.10 frt; szesz (70-es) pr. májusra 53.50 márká = 31.46 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.0 frt.

Hamburg, május 10. Szesz májusra 25. márká = 14.70 frt; május-jun.-ra 25. márká = 14.70 frt; június-juliusra 25. márká = 14.70 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.0 forint.

Páris, május 10. Szesz folyó óra 49.75 frk = 26.30 frt; júniusra 49.50 frk = 26.18 frt; július-aug.-ra 49.25 frk = 26.05 frt; 4 utolsó óra 44.50 frk = 23.54 frt. Az árak 10,000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Prága, május 10. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.70 frt, májusi szállításra 12.72 1/2 forint.

Hamburg, május 10. Nyers czukor f. o. h. Hamburg. Azonnali szállításra 9.32, júniusi szállításra 9.42, júliusi szállításra 9.52, augusztusi szállításra 9.62. Irányzat tartva.

Páris, május 10. Nyers czukor (88 fok) készáru 30.50-31.00 frk, fehér czukor júniusra 32.75 frank, július-aug.-ra 33.00 frk, okt.-tól 4 óra 33.25 frk, 4 óra máj.-tól 31 1/2 frk. Finomított készáru 104.00-104.50 frank.

Petroleum.

Hamburg, május 10. Petroleum helyben 5.80 márká = 3.41 frt.

Newyork, május 10. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 6.10 cents, fin. petroleum Philadelphianban 6.05 cents; United Rife Line Certificates májusra 85.00; nyers petroleum májusra 6.50 cents.

London, május 10. Petroleum, amerikai 4 3/4 sh., orosz 4 3/8 sh.

Olajok.

Páris, május 10. Repceolaj folyó óra 56.75 frk (= 26.80 frt); júniusra 56.75 frk (= 26.80 frt); július-aug.-ra 57.25 frk (= 27.04 frt); 4 utolsó óra 57.75 frk (= 27.23 frt). Arak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, május 10. Repceolajhelyben 53. márká (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDEK.

Bécs, május 10. New-Yorkból ma közeli határidőkben 25-27 1/2 cents áremelkedést jelentettek és ez a körülmény itt is áremelkedést vont maga után. Előfordult kötések: buza tavaszra 16.50-16.60forint, buza május-júniusra 15.20-15.30 forint, buza őszre 10.98-11.04 forint, rozs őszre 8.50-8.54 forint, tengeri május-júniusra 6.58-6.56 6.59 forint, tengeri július-augusztusra 6.65-6.60-6.64 forint.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 16.50-16.60, május-júniusra 15.29-15.31, őszre 11.04-11.05, rozs tavaszra 10.20-10.30, rozs őszre 8.53-8.55, tengeri május-júniusra 6.58-6.60, július-augusztusra 6.63-6.65, zab tavaszra 7.80-7.85, zab május-júniusra 7.78-7.83, zab őszre 6.35-6.40, repce augusztus-szeptemberre 13-13.10 forintot.

Páris, május 10. (Megnyitás.) Buza folyó óra 31.50 frank (= 15.03 frt). Buza júniusra 31.30 frank (= 14.94 frt). Buza július-aug.-ra 30.25 frank (= 14.43 frt). Buza 4 utolsó óra 25.80 frank (= 12.30 frt). Rozs folyó óra 21.50 frank (= 10.05 frt). Rozs júniusra 21.50 frank (= 10.05 frt). Rozs július-aug.-ra 17.75 frank (= 8.46 frt). Rozs 4 utolsó óra 16.25 frank (= 7.75 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 10. (Zárlat.) Buza folyó óra 31. frank (= 14.79 frt). Buza júniusra 31. frank (= 14.79 frt). Buza július-augusztusra 29.90 frank (= 14.26 frt). Buza 4 utolsó óra 25.40 frank (= 12.12 frt).

KÜLFÖLDI ÉRTEKTÖZSDEK.

Bécs, május 10. A newyorki sterling-árfolyam emelkedésének kedvező hatása alatt indult meg a mai előtőzsde, az üzlet azonban csak néhány kedvezőbb papírra szorítkozott. A déli tőzsdén az arbitrage eladásai következtében az értékek mérsékelten gyengültek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75-359.50, Anglo-bank 158.50-158.75, Union-bank 296.25, Magyar jeizalobank 253.75, Magyar hitelrészvény 386.50-387.00, Osztrák-magyar államvasut 358.50-359.25, Déli vasut 73.15-73.35, Osztrák földhitel 469.00, Länderbank 230.50-229.75, Alpesi bánya 170.00-171.30, Rimamurányi 254.00, Elbe- völgyi vasut 263.50-263.75, Dunagőzhajózási 470.50, Magyar aranyjárdék 120.90, Magyar koronajárdék 91.25, Török sorsjegy 60-60.40, Német márká 58.87, Dohányrészvény 130.75, Májusi járadék 102.10, Osztr. koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.54, Fegyvergyár 321.50-319.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.25, Kassa-oderbergi 190.75, Tramway 517.00, Brüxi közhé- bánya 305-305.25.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.12, Länderbank 229.75, Osztrák-magyar államvasut 358.87, Déli vasut 73.25, Alpesi bánya 170.00, Májusi járadék 102.10, Török sors- jegy 60.10, Tramway 521.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.00 Magyar hitelrészvény 384.00, Anglo-bank 158.50 Bankverein 268.25, Union-bank 296.50, Länderb- bank 229.75, Osztrák-magyar államvasut 357.75 Déli vasut 73.00, Elbe-völgyi vasut 262.50, Észak- nyugati vasut 248.75, Török dohányrészvény 130.25, Rimamurányi 254.00, Alpesi bánya 169.80, Májusi járadék 102.05, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 60.25, Osztr. földh. 468. Fegyver- gyár 318, Magyar aranyjárdék 120.80, Osztrák koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.55 1/2 Német márká 58.90.

Délután 2 óra 30 percenkor jegyezték: Ma- gyar aranyjárdék 120.75, Magyar koronajárdék 99.15-Fizeti kölcsön-sorsjegy 139.50, Magyar föld- tehermentesítési kötv. 97.35, Magyar hitelrészvény 384.00, Magyar nyereségykölcsön sorsjegy 160.50, Kassa-oderbergi vasut 190.00, Magyar kereskedelmi bank 141.00, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.00, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Ma- gyar leszámítoló és pénzváltóbank 254.50, Rima- murányi vasrészvénytársaság 253.50, 4.2%-o papír- járadék 102.00, 4.2%-o ezüstjárdék 101.85, Osz- trák aranyjárdék 121.00, Osztrák koronajárdék 101.85, 1860. sorsjegyek 143.00, 1864. sorsjegyek 137.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitel- részvény 358.13, Angol-osztrák bank 158.50, Unio- bank 296.25, Bécsi Bankverein 268.50, Osztrák Länderbank 229.75, Osztrák-magyar bank 912.00, Osztrák-magyar államvasut 357.87, Déli vasut 73.00, Elbe-völgyi vasut 263.50, Dunagőzhajózási részvény 466.00, Alpesi bányarészvény 169.80, Dohányrész- vény 129.75, 20 frankos 9.55 1/2, Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.85, Német bank- váltó 58.87, Az irányzat szilárd.

Bécs, május 10. (Utőtőzsde.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 367.62, Magyar hitelrészvény 385.00, Anglo-bank 158.50, Bankver. 268.50, Union-bank 296.50, Länderb. 229.75, Osztrák-magyar államvasut 357.62, Déli vasut 73.00, Elbe-völgyi vasut 262.50, Északnyugati vasut 248.50, Török dohányrészvény 130.00, Rimamurányi vasuti 254.00, Alpesi bánya 169.50, Májusi járadék 102.00, Magyar koronajárdék 99.20, Töröksorsjegy 60.20, Német márká azonnali szállításra 58.91, Német márká utimóra 58.92.

Berlin, május 10. Ezüstjárdék 101.60, Osztr. aranyjárdék 102.90, Magyar aranyjárdék 102.70, Magyar koronajárdék 99.75, Osztrák hitelrészvény 224.00, Osztrák-magyar államvasut 152.00, Déli vasut 32.00, Bustiehrádi vasut 309.75, Osztrák bankjegy 169.70, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.65, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.95, Rövid lejáratú váltó Lon- donra 20.49 1/2, Orosz bankjegy 216.75, Olasz jára- dék 91.25, Laura-kobó 194.74, Harpeni 188.10, Olasz központi vasut 131.60, Török sorsjegy 114.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 223.60, Osztrák-magyar államvasut 151.75, Déli vasut 32.00, Magyar aranyjárdék 102.70, Disconto-társas- ság 196.60.

Páris, május 10. Uj 3%-o francia járadék 101.80, 3%-os francia járadék 102.82, 3 1/2%-os francia aranyjárdék 106.20, Osztr.-magyar államv. 768.00, Länderbank 487.00, Osztrák aranyjárdék 102.35, Déli vasut elsőbbség 389.00, Alpesi bánya 368.00, Török dohányrészvény 281.00, Török sors-

jegy 108.50, Olasz járad. 91.70, Spanyol kölcsön 33.06, Meridional 661.00, Otomanbank 546.00, Rio Tinto 659.00, Debeers 688.50, Eastland 124.00, Chartered 67.50, Randfontein 42.50, Osztrák föld- hitelintézet 1295.00, Magyar aranyjárdék 103.00.

Frankfurt, május 10. (Zárlat.) 4.2%-o papír- járadék 86.40, 4.2%-o ezüstjárdék 86.05, 4%-o osztr. aranyjárd. 102.70, 4%-o magy. aranyjárdék 102.55, magyar koronajár. 99.80, osztr. hitelrészvény 304.00, osztr.-magyar bank 777.00, osztr.-magyar államvasut 308.00, déli vasut 64.13, elbe-völgyi vasut 228.00, bécsi váltóár 169.71, londoni váltóár 20.527, párisi váltóár 81.925, bécsi bankverein 227.00, villamos részvény 138.00, alpési bányarész- vény 144.95, 3%-o magyar aranykölcsön 80.55. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 10. (Utőtőzsde.) Osztr. hitel- részvény 303.50, osztrák-magyar államvasut 307.25, déli vasut 64.00.

Frankfurt, május 10. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 303.00, Déli vasut 66.50, Osztrák-magyar államvasut 307.00, Bécsi Bankverein 225.00. Az irányzat csendes.

Hamburg, május 10. (Zárlat.) 4.2%-o ezüst- járadék 86.35, osztrák hitelrészvény 303.50, osztrák-magyar államvasut 705.50, déli vasut 151.50, olasz járadék 91.40, 4%-o osztr. aranyj. 103.10, 4%-os magyar aranyjárdék 103.00. Az irányzat gyengült.

London, május 10. (Zárlat.) Angol consolk 111 1/2, déli vasut 7.00, spanyol járadék 31.60, olasz járadék 90.75, 4%-o magy. aranyjárdék 101.00, 4%-o rupia 62 1/8, Canada pacificvasut 85.25 leszámítolási kumutláb 3.75, ezüst 25 1/2. Az irányzat szilárd.

New-York, május 10. Ezüst 56 1/8.

IDOJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távtrái! jelentése 1898. május 10-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, 4 hőmérők let. Celsius szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm. 700 +, 4 hőmérők let. Celsius szerint, Csapadék mm. Lists various cities and their weather data.

A légnyomás eloszlásában nincs lényeges változás. Az északi minimum a Keleti tenger felé került, a déli pedig a Balkán felé húzódt. A maximum a Biscayai öböl környékére húzódt vissza. Az idő Európában szóróványosan esős, a hőmérséklet elosz- lásában nincs lényeges változás.

VIZÁLLÁS. — Május 10-én. —

Table with columns: Fajta, Vizméreés, Vizállás reggel, Aradás, Fajta, Vizméreés, Vizállás reggel, Aradás. Lists ship arrivals and departures with times and locations.

Mét meggyűztük: * = Japán viz; + = 0 felett; - = 0 alatt < = áradt; > = apadt; † = közbán.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. május 11-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlés 105. Havi bérlés 9.

Bohéme-világ.

Drama 5 felvonásban. Írták: Bacriére és Marger. Fordította Szomai Emil.

Személyek:

- Durandis, Eudolphe, Marcel, festő, Schaumard, zenész, Benoit, Baptiste, asszista, De Rouvres, Mimi, Musette.

Kezdete 7 1/2 órákor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlés 78. Havi bérlés 6.

Sho.

Fantasztikus ballet két részben 11 képben. Kéremény Jenővel és Béar Józseffel. Zenejét Mador Raoul szerzezte.

Személyek:

- Kalykates, Armonias, Isia, istennő, Főpap, Men-Kan-Na, Ayooha, I-Libella, R. Libella, S. Libella, Csapatvezér, Ehs.

Kezdete 7 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A két tácskó.

Színelt 2 szakaszban, 8 képpel. Írta Descomballes Pierre. Fordította Komor Gyula. Zenejét szerzezte Ifj. Bekor Jenő.

Személyek:

- Kerlor Georges, Helene, neje, Jean, gyermekeik, St. Hyriax Armand, Carmen, neje, D'Albeize Róbert, Briqueat, az inasa, Vernier, orvos, Bontin, Humbert Pál, Simplice, Boudin, Fandrin, Mulot, Fédart.

Kezdete 7 1/2 órákor.

BUDAI SZINKÖR.

Negyven éves kis leány.

(Új műve bemutatás.)

Vigjáték 3 felvonásban.

Kezdete 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

698. szám. 698. szám.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Biunenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Hellai Jenő.

Személyek:

- Kapor Kálmán, Mariska, Gócsa Bélát, Róza, Kászár Vilma, Kaján Tóbiás, Menszky Boris, Ludányi Alajos, Gombos Julia.

Kezdete fél 8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Lois Fuller k. a. mint vendég.

A gésák

Vegy Egy Japán tokiói története.

Énekesszék 2 felv. Írta Owan Hall. Ford. Pál J. R. és Makai E. Zenejét szerzezte Sidiány J.

Személyek:

- Hegyalit, Bronville, Cunningham, Grimston, Stanley, Downey, Bolton, Yun-Cai, Imáti márké, Mimi, Hortensia, Aranyvirág, Rhabó, Aranyháló, Dolykuka, Lady Wynne, Mary Worthington, Edith Grant, Molly Szemore, Kate Paulsen, Katalin, Tekonai, vendég, Nami, Japán király, Egy kakt.

Lois Fuller kissezony, a szupernatán táncos fellépője a II. felvonásban eredeti japán táncot léjt, a szupernatán táncot pedig a darab végén mutatja be.

Kezdete fél 8 órákor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Felfer Dezső.

Czigányszerelm.

Népszínelt (a cigány életből) 3 felvonásban. Írta és zenejét szerzezte Dankó Péter.

Személyek:

- Tollas Zejga, Dabó Ruzsi, Lajos, Márcsa, Darázs Elsi, Lajoska, Csicsó Gyula, Dandai Mátyi, Szász Albert, Bogyos, Kofi, ötvöztés, Irányi, Latabárné, Möröc, Kápolnay, Csibi, Latabár, Kémer, Kisa, Horváth, Lejtényi, Árpád.

Kezdete 7 és fél órákor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vígsház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Szinkör, Kisfaludy Színház. Rows include Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u. with program details.

Advertisement for SZILÁGYI ZSIGMOND, kárpitos és díszítő. Budapest, VII., Dohány-utca 68.

Advertisement for AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. Includes a list of shoe prices and a small image of a shoe.

Advertisement for Herbster Károly kerékpár-iskolámat. Budapest, Károly-körút 9. Includes an image of a bicycle.

Advertisement for Üzlet-áthelyezés. Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt. Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Advertisement for Szabadalmakat. PATAKY H. és W. 508 Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 42.

Advertisement for SCHENK THEORIAI MOST JELENT MEG. Most jelent meg! Szexuális ajándék! A nemű viszonyokra gyakorolt befolyás. Includes an image of a woman.

Advertisement for NEMZETI KASZINÓ. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5. szám. Kovács E. M. nyilvános vendéglője.

Advertisement for KISFALUDY-SZÍNHÁZ. Ó-BUDÁN. Igazgató: Felfer Dezső.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szöveg 2 krajczár, vastagabb betűkkel szöveg 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postacímre kéri, akkor minden költés után még 30 krajczár kinttartó díj jár. — Csak a hirdető által megadott címre küldendő. Mindenki könyve kiadójánál az apróhirdetési árak.

LEVELEZÉS.

Hajós-utca. Talán nem jövök alkalmatlanul. Ha most ismét kerülnék hajlandó volna e máj, az egy rég óta ismert ismeretséget felvenni. Legmélyebb titoktartás szövegétől értesítők. Kegyes választ „Szóka” alatt kéri e helyen. Budapest. 414-1

Nagymező-utcai barna. Többször láttam, hogy kedvedet érdeklő csekély személyem. Ha ez tényleg így volna, kegyeskedjek e szem orrál. „Nagymező” alatt helyen értesítők. Megjegyzem, hogy legmélyebb titoktartás szövegétől értesítők. Belső igenis választásnak reményében vagyok kegyeskedőre. Budapest. 414-1

HÁZASSÁG.

Csinos barna övegyasszony felé hajlított közepeskorú izm. úriúr. Leveleket a kiadóhivatal közvevő „Özveg” 28. jelige alatt. 412-2

Vidéki izm. tanító 800 ft biztos évi jövedelemmel és juttatással nő-gősi szövegétől ismeretséget hajlított közepeskorú csinos hajadonnal, kinek nemli hozományja van. Levelek „Mintafaj” jelige alatt e laphoz kérének. 419-2

Köszölni hajlított 35 éves rom. kati. vall. edzés. házi- és nevelt leányt. Leveleket „Falusi barna” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 414-2

ALLÁST KERES.

Gazdatiszt. Ki 20 éves korától gazdaságban működik jó sikerrel, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdaságokat önállóan kezel, ly minőségben alkalmazást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket Mohorára „Kisiker” címen. 392-3

Egy jó családból való 17 éves leány ajánlkozik kisebb gyermekekhez. Cím a kiadóhivatalban. 422-3

Intelligens övegy asszony, aki szereti a gyermekeket és gazdag megalapításhoz ér, ajánlkozik gyermekek mellé, vagy ehhez hasonló állást szeretne. 378-3

Egy özvegyzető, ki réz- és üzemeltető hosszabb idő óta működik hasonlóan vagy más megfelelő állást keres. Esetleg elvállalja egy jobb üzlet képviselőt is. Ajánlást és ha mászható egyén. Szíves megkereséseket „Családapa” jelige alatt a kiadóhivatalba kéri. 390-3

Özvegy nő, ki a háztartás terén nagy jártassággal bír, a tejszártságot különösen érte, mint gazdaságos kiadás alkalmasságnál. Cím a kiadóhivatalban. 402-3

Fiatallány ki a legjobb bizonyítványokkal és némi ördögkial rendelkezik elárulástól állást keres. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 407-3

Gyermekekhez ajánlkozik két szótól fiatal leány a polgári szövegétől végzetők. Igényeik szerények. Szíves megkereséseket „Birtó és Malvin” jelige alatt kérének a kiadóhivatalba. 424-3

Delutáni sétákra ajánlkozik, kis gyermekek mellé intelligens fiatal asszony. Szíves ajánlatok „M. S. K.” címmel a kiadóhivatalba kérének. 412-3

Jskolaigazgatóság által ajánlott tízezer éves, református vallású, polgári iskolát végzet magyar, német, román nyelveken beszélő, latinumkában, varrásban jártas leány ajánlkozik gyermekek mellé. Cím a kiadóhivatalban. 423-3

ALLÁST KAPHAT.

Ügyes derékvarrónók és tanulóanyagok azonnal felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban. 419-4

Egy közjegyzői hivatalban azonnali alkalmazást nyér egy szakavatott szövegű, foddhetők 1 elő életű egyen mind segédjegyző. Alzetas lami 15 ft és teljes elhatás, rubamossas kivételével. Adóvegrehajlás alkalmával 2 ft napidíj. Ökmdnyok a kiadóhivatalban meg tudható címre küldendők. 410-4

Vidéki házalók keresetnek. Cím a kiadóhivatalban. 425-4

OKTATÁS.

Czimbalom- tanítónő, ki még néhány órával rendelkezik, tanít az általa feltalált legkönnyebb tanulmány szerint, ugyszintén cigányosan is, házánál és házon kívül. (Óránként 60 krajczár.) Cím a kiadóhivatalban. 410-5

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak a családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 374-6

A francia és német nyelv oktatására keresek egy tanítónőt kis leányom mellé, naponként 2-3 órára. Ajánlatokat kérem e laphoz intézni „Oktatás” címen. 407-5

Intelligens fiatal ember, hivatalnok, delutáni órákban elfogad egy pár tanuló oktatására. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kéri „Kifutó” jelige alatt. 402-5

Ölcső zongora- tanítás. (Felnőtteknek is.) Huvonként 4 ft. Esetleg házon kívüli is ölcő. Levelek „Csak alapos” jelige alatt a kiadóhivatalba kérének. 428-5

ELADÁS.

Honvédtiszt asszony és család, majdnem új, olcsón eladó. Erdőkölös k irjanak a kiadóhivatalba „30” jelige alatt. 394-8

Alig használt, teljesen jó karban levő kerékpár eladó. Cím a kiadóhivatalban. 391-8

A fővárosban egy jóforgalmu helyen egy három kompenzálás fűtő- és fekete, pakság, hol naponként 3 ft. Árú kenyér is van forgalomban azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 392-8

Hentes üzlet kitűnő forgalommal, betegség miatt eladó. Venni szándékozik irjanak e laphoz Hentesüzlet címen. 402-8

Butorvevők becses ügyelmébe ajánljuk Nemps és Lengyel város kecskeméti-utca 3. l. em. levő nagy butorraktárát ebéd- és háló-, szalon- és őr berendezések rendkívül olcsón beszeresethetők. 677-8

Egy ebédődiván szövevvel behuzta ólcsó áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 412-8

Dohánytőzsde a főváros legelőkelőbb helyén, sürgős családi körülmények miatt, megolcsó olcsón eladó. Levelek a kiadóhivatalba küldendők „Belváros” jelige alatt. 402-8

Butorok. Igen olcsó ebéd- és butor költözés miatt magán-kezelésből olcsón eladó. Megtekinthető naponként 10-11 óra közt. Cím a kiadóhivatalban. 418-8

Czimbalom, padlásos Horváth féle kitűnő hangú, négy hónapos) szép kiállítású, 60 ftért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 427-8

VÉTEL.

Kerékpár kereset használt, jó gyártmány, megtrétre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 392-9

Kerékpár keresetül sürgős vételre. Ajánlatok az ár megjelölésével „Attila” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 412-9

Élénk forgalmu helyen levő virágüzletet keresek megvevőre azonnali készpénzfelvétel mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbit „Üzlet” jelige alatt. 392-9

KIADÓ SZOBÁK.

Tisztességes családnál egy tisztességes kisasszony lakást, esetleg teljes ellátást kaphat a József-utczában. Előnyben részesül oly hölgy ki egész nap elvan foglalt. Cím a kiadóhivatalban. 397-10

A Baross-utca közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló kis garzonlakás, amely egy kétalkos csinos szobából, előszobából áll, külön kapukulccsal, bútorral, vagy butor nélkül azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 392-10

Egy csinosan butorított szobába egy szobátárs keresetlik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 400-10

SZOBA KERESTETIK.

Keresek Budán a Császár-fürdőhöz közel egy szobából és konyhából álló lakást a nyári hónapokra, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérének „Nyári lakás” címen. 4010-11

Nyaralásra keresek két szobából álló lakást a fővárosi köz közel. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérének „Nyaraló 20” jelige alatt. 4088-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Nagy helyiség 1-2 emeleten, mely egy nagyteremből és több szobából áll. augusztus 1-ére, kiadó Különbözőn alkalmas tródnak, átvett szövegű, mühetlen, egytől helyiségnek, ebédteremnek, magánkezelésnek, vagy nagy lakásnak. Bővebbet e kiadóhivatali utján meg tudható. 392-13

Három utcai szobából és a szükséges mellékhelyiségekkel álló elegáns lakás augusztus 1-ére olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4142-13

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a kiadóhivatalban. 3902-13

Ölcső lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában két különbejárta szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-13

Kiadó 2 szoba, hálófülke, fürdőszoba, veranda, cselédszoba, konyhából álló lakás a Strábhgyen. Az ára az egész idenyre 500 ft. Cím a kiadóhivatalban. 4184-13

KÜLÖNFÉLE.

Elegáns nő ruhákat készít jutányos árban egy kitűnő varrónő. Cím a kiadóhivatalban. 3990-13

A legjobb magyar ércslap az „Östökös”. Most sorra közli pompás karikéskönyvben a nevezetesebb írókat és műveiket.

Igen ügyes varrónő munkát keres. Cím a kiadóhivatalban. 4030-13

BALATON-FÜRED

gyógyfürdő s a Balaton metropolisa
Zala vármegyében. — Posta és távirat helyben.
fürdőidény május 22-től szeptember végéig.

Azon gyenge üdülők és mellbetegek, kik B.-Füred kedvező klímáját előbb élvezni akarják, már május 16-ától itt minden kényelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak.

Tiszta ozonduz, enyhe, egyenletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénsavas, vasas források; juhsavó-, tej-, szőlő-, masszázs-gyógyimód; szénsavas meleg pezsgő és szénsavas hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hideg fürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérszegénység, görvély, gümökor, osz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut máj- és lépvérbőség, női bajok és idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

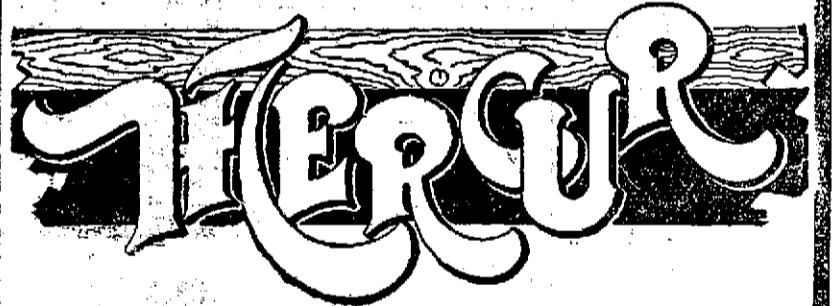
Hegyeiktől védett grönnyörű fekvés, diszes és ezülszerű berendezés: gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, szim-előadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. — Elegáns lakások a Balaton partján épült ipoly-udvarban, az Erzsébet- és Klotild-udvarokban és a Grand-Hotelban: csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hote: couvert 1 ft 50 kr. Szobák 40 krtól 5 ft-ig kaphatók. Junius 15-ig és augusztus 21-től a saison végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés a Grand-Hotel éttermeiben 20 százalékkal olcsóbbak. Vasúti állomások: Siófok és Veszprém. Siófoktól Füred gőzhajón 1 óra. Veszprémtől kocsin 1 és fél óra. Vasúti saionjegyek 33 1/3 százalékos kedvezményvel, menettérti jegyek — 3 napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa Dr. Karay István, kir. tan. Lakás-megrendelések — előleg beküldése mellett — Lángi Valéria fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfürdői ásványviznek, mely mint étrendi víz is igen kedvelt, forráktára Edecskúty L. ásványvíz-szállító Budapesten. Ezenkívül kapható Szemeray Jánosnál Veszprémben és Lichtnecker Antalnál Székesfehérvárott. Prospektusokkal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Előfizetések

hirdetések

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Budapest, VIII. ker., József-körút 65. szám

Bank- és Váltóüzlet Részv.-társaság

Budapest, V., Dorottya-utca 12. sz.

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték főelárusítója. Kuzás már ma!

A sorsjegyek árai:

A május 11-12-iki húzásra:		Május 6 húzásra:	
Egész sorsjegy	3 — kr.	Egész sorsjegy	80 ft.
Fél sorsjegy	1 —	Fél sorsjegy	40 "
Negyed	1 — 50	Negyed	20 "
Nyolczad sorsjegy	— 75	Nyolczad sorsjegy	10 "

Tervezetek kívánatra ingyen.